2 5 ОКТ 1982

ШУНИ УНУТМАЙЛИККИ, ЗАРБДОР МЕҲНАТИМИЗГИНА ҲОСИЛНИ САҚЛАБ ҚОЛИШИ МУМКИН!

КПСС XXVI СЪЕЗДИ ҚАРОРЛАРИНИ АМАЛГА ОШИРАМИЗ

Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ҚИШЛОҚ ҲАҚИҚАТИ

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг газетаси

ГАЗЕТА 1974 ЙИЛ 1 ЯНВАРДАН ЧИҚА БОШЛАГАН

22 ОКТЯБРЬ, 1982 ЙИЛ, ЖУМА
№ 240 (2.646).
Баҳоси 3 тийин.

Совет Иттифоқи меҳнаткашлари! КПСС Марказий Комитети май Пленуми қарорларини амалга ошириш учун сабот билан курашингиз!

Озиқ-овқат программасини амалга ошириш—умумхалқ иши!

(КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИНИНГ ЧАҚИРИҚЛАРИДАН).

МУСОБАҚА ИЛҒОРЛАРИГА БАЙРОҚЛАР

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети, Ўзбекистон Касаба союзлари республика Совети ва Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитети 1982 йил октябрь ойининг иккинчи ўн кунлигида давлатга пахта сотиш юзасидан областлар, районлар, совхозлар ва колхозлар ўртасидаги социалистик мусобақа якунларини кўриб чиқдилар.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети, Ўзбекистон Касаба союзлари республика Совети ва Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроқлари қуйидагиларга берилди:

Қорақалпоғистон АССР (область партия комитетининг секретари К. Камолов, Қорақалпоғистон АССР Олий Совети Президиумининг Раиси К. Ризаев, Қорақалпоғистон АССР Министрлар Советининг Раиси М. Юсупов, Қорақалпоғистон АССР қишлоқ хўжалик министри И. Қурбонов, Қорақалпоғистон «Заготхлопкопром» бирлашмасининг бошлиғи А. Худойбергенов, Қорақалпоғистон АССР Госкомсельхозтехникасининг раиси И. Дўшчанов, Амударё дельта сув хўжалиги ишлаб чиқариш бошқармасининг бошлиғи С. Маманкораев, область қишлоқ хўжалик ходимлари касаба союз комитетининг раиси А. Тўғузбоев, область комсомол комитетининг секретари П. Авезов). Автоном Республика пахта тайёрлаш планини 86,91 процент, машина терими планини 72,61 процент бажарган ва ўн кунликда пахта тайёрлашнинг 14,44 процент ўсишини таъминлаган. Байроқ Навоий областидан олиб берилади;

Қашқадарё области (область партия комитетининг секретари Р. Ғойипов, область ижроия комитетининг раиси Б. Элбоев, область қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариш бошқармасининг бошлиғи З. Асроров, область «Заготхлопкопром» бирлашмасининг бошлиғи Ю. Бегматов, область «Сельхозтехника» бирлашмасининг раиси Н. Маллаев, область сув хўжалиги ишлаб чиқариш бошқармасининг бошлиғи М. Рўзиев, область қишлоқ хўжалик ходимлари касаба союз комитетининг раиси Р. Эшонқулов, область комсомол комитетининг секретари А. Аҳмедов). Бу область пахта тайёрлаш планини 67,42 процент, машина терими планини 49,52 процент бажарган ва ўн кунликда ингичка толали пахтани ҳам қўшиб ҳисоблаганда, пахта тайёрлашнинг 14,2 процент ўсишини таъминлаган. Байроқ Сирдарё областидан олиб берилади;

Қорақалпоғистон АССРнинг Чимбой райони (район партия комитетининг секретари Х. Жумамуротов, район ижроия комитетининг раиси Б. Абибуллаева, район ижроия комитети қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариш бошқармасининг бошлиғи С. Жондавлетов, «Райсельхозтехника» бирлашмасининг бошқарувчиси Д. Айтмуротов, район сув хўжалиги ишлаб чиқариш бошқармасининг бошлиғи Н. Мамбеткаримов, район қишлоқ хўжалик ходимлари касаба союз комитетининг раиси А. Султонов, район комсомол комитетининг секретари Б. Мамбетмуротов). Бу район пахта тайёрлаш планини 88,91 процент, машина терими планини 83,95 процент бажарган ва ўн кунликда пахта тайёрлашнинг 21,49 процент ўсишини таъминлаган. Байроқ Сурхондарё областининг Ангор районидан олиб берилади;

Қорақалпоғистон АССРнинг Кегайли райони (район партия комитетининг секретари Н. Қўйлибоев, район ижроия комитетининг раиси М. Юсупов, район ижроия комитети қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариш бошқармасининг бошлиғи Ш. Ойназаров, «Райсельхозтехника» бирлашмасининг бошқарувчиси М. Мамбетназаров, район сув хўжалиги ишлаб чиқариш бошқармасининг бошлиғи Д. Қайпов, район қишлоқ хўжалик ходимлари касаба союз комитетининг раиси А. Отажонов, район комсомол комитетининг секретари М. Аметов). Бу район пахта тайёрлаш планини 79,51 процент бажарган ва ўн кунликда пахта тайёрлашнинг 20,62 процент ўсишини таъминлаган. Байроқ Сурхондарё областининг Термиз районидан олиб берилади;

Қашқадарё областининг Кўрик Ульянов райони (район партия комитетининг секретари А. Умиров, район ижроия комитетининг раиси У. Бахромов, район ижроия комитети қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариш бошқармасининг бошлиғи А. Усмонов, «Райсельхозтехника» бирлашмасининг бошқарувчиси М. Гажиев, район қишлоқ хўжалик ходимлари касаба союз комитети раиси Х. Ғозиев, район комсомол комитетининг секретари С. Турсунов). Бу район пахта тайёрлаш планини 71,61 процент, машина терими планини 66,41 процент бажарган ва ўн кунликда ингичка толали пахтани ҳам қўшиб ҳисоблаганда, пахта тайёрлашнинг 21,68 процент ўсишини таъминлаган. Байроқ Сирдарё область Оқ олтин районидан олиб берилади.

Тошкент областининг Чиноз районидаги «Партия XXIV съезди» совхози (совхоз директори Т. Эрназаров, партия ташкилотининг секретари М. Шаменов, касаба союз комитетининг раиси Х. Давиров, комсомол комитетининг секретари О. Худойқулов). Бу совхоз пахта тайёрлаш планини 107,17 процент, машина терими планини 79,91 процент бажарган ва ўн кунликда пахта тайёрлашнинг 37,25 процент ўсишини таъминлаган. Байроқ Тошкент областининг Ўрта Чирчиқ районидаги Тошкент ирригация ва қишлоқ хўжалигини механизациялаш инженерлари институтининг ўқув хўжалигидан олиб берилади.

Қорақалпоғистон АССР Чимбой районидаги қўриқ «Бузатов» совхози (совхоз директори У. Бекимбетов, партия ташкилотининг секретари Я. Холмуротов, касаба союз комитетининг раиси Д. Еримбетов, комсомол комитетининг секретари А. Усмонов). Бу совхоз пахта тайёрлаш планини 119,23 процент, машина терими планини 122,83 процент бажарган ва ўн кунликда пахта тайёрлашнинг 28,01 процент ўсишини таъминлаган. Байроқ Сирдарё областининг Оқ олтин районидаги «Андижон» совхозидан олиб берилади.

Сурхондарё областининг Гагарин районидаги А. Набиев номли совхоз (совхоз директори А. Жумаев, партия ташкилотининг секретари Ж. Турсунов, касаба союз комитетининг раиси Р. Раҳмонов, комсомол комитетининг секретари Э. Холназаров). Бу совхоз пахта тайёрлаш планини 97,06 процент, машина терими планини 117,34 процент бажарган ва ўн кунликда ингичка толали пахтани қўшиб ҳисоблаганда, пахта тайёрлашнинг 29,43 процент ўсишини таъминлаган. Байроқ шу районидаги «Пограничник» совхозидан олиб берилади.

Қорақалпоғистон АССР Хўжайли районидаги «Коммунизм» колхози (колхоз правлениесининг раиси Ж. Авазимбетов, партия ташкилотининг секретари К. Оралбоев, касаба союз комитетининг раиси К. Еримбетов, комсомол комитетининг секретари Б. Чембергенов). Бу колхоз пахта тайёрлаш планини 106,78 процент, машина терими планини 100,1 процент бажарган ва ўн кунликда пахта тайёрлашнинг 32,37 процент ўсишини таъминлаган. Байроқ Сурхондарё область Ангор районидаги Октябрь 50 йиллиги номли колхоздан олиб берилади.

Фарғона область Фрунзе районидаги К. Маркс номли колхоз (колхоз правлениесининг раиси Х. Худойбердиев, партия ташкилотининг секретари М. Насриддинов, касаба союз комитетининг раиси Ф. Гўхтасинов, комсомол комитетининг секретари Б. Турдикулов). Бу колхоз пахта тайёрлаш планини 73,53 процент бажарган ва ўн кунликда пахта тайёрлашнинг 29,98 процент ўсишини таъминлаган.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети, Ўзбекистон Касаба союзлари республика Совети ва Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроқлари қуйидагиларда қолдирилди:

Сурхондарё областининг Гагарин райони (район партия комитетининг секретари Х. Муродов, район ижроия комитетининг раиси Ч. Қувондиқов, район ижроия комитети қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариш бошқармасининг бошлиғи Х. Жумаев, «Райсельхозтехника» бирлашмасининг бошқарувчиси М. Отамуротов, район сув хўжалиги ишлаб чиқариш бошқармасининг бошлиғи Ю. Шойматов, район қишлоқ хўжалик ходимлари касаба союз комитетининг раиси Н. Тоғаев, район комсомол комитетининг секретари У. Холмонов). Бу район пахта тайёрлаш планини 89,99 процент, машина терими планини 106,55 процент бажарган ва ўн кунликда ингичка толали пахтани ҳам қўшиб ҳисоблаганда пахта тайёрлашнинг 21,68 процент ўсишини таъминлаган.

Навоий область Қизилтепа районидаги Партия XXII съезди номли колхоз (колхоз правлениесининг Раиси Т. Камолов, партия ташкилотининг секретари З. Қўзиев, касаба союз комитетининг раиси Х. Самадов, комсомол комитетининг секретари С. Сирожев). Бу колхоз пахта тайёрлаш планини 126,17 процент, машина терими планини 117,79 процент бажарган ва ўн кунликда ингичка толали пахтани ҳам қўшиб ҳисоблаганда пахта тайёрлашнинг 28,15 процент ўсишини таъминлаган.

КЎП НУСХАДА

«Ўзбекистон» нашриёти «Дала чорламоқда, ҳамма пахта теримига!» плакатини ўзбек ва рус тилларида чиқарди. Плакатда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг коммунист ва комсомолларга, эркак ва аёл колхозчиларга, совхозларнинг ва саноат корхоналарининг эркак ва аёл ишчиларига, қишлоқ хўжалиги механизаторлари, раҳбарлари ва мутахассисларига, студентлар ва ўқувчиларга, республиканинг барча меҳнаткашларига Мурожаати тексти босилган. Плакат кўп нусхада чиқарилди.

(ЎзТАГ).

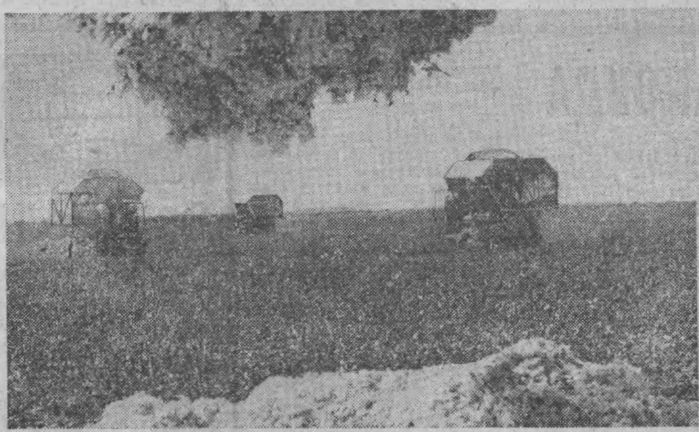

КПСС Марказий Комитетининг Чақириқларига ва республика партия-ҳукуматининг Мурожаатига жавобан йиғим-теримни қизғин тус олдираётган деҳқонлар ажойиб меҳнат муваффақиятларига эришмоқдалар. Шаҳрисабз районидаги «Шаҳрисабз» колхози заршунослари ҳам зафар марраси сари интилишмоқда. Улар бу йил эл хирмонига 10 минг тонна юқори сифатли «оқ олтин» етказиб беришга аҳд қилишган.

СУРАТЛАРДА: 1. Далада машина терими пайти. 2. Колхоз раиси М. Ибогов ва эллик центнерчи бригада бошлиғи О. Бўтаев ўртоқлар пахта сифатини кўздан кечиришмоқда.

Ж. Тўраев фотолари.

ЎЛКАН ХИРМОН УЧУН

Республика областларида пахта тайёрлашнинг бориши тўғрисида шу йил 21 октябрга бўлган

МАЪЛУМОТ

(планга нисбатан процент ҳисобида)

Биринчи устун — областлар; иккинчи устун — бир кунда тайёрланган пахта; учинчи устун — мавсум бошидан буён; тўртинчи устун — шу жумладан бир кунда машинада терилган пахта; бешинчи устун — мавсум бошидан буён.

ТОШКЕНТ	0,72	104,32	0,61	101,38
Хоразм	1,27	93,13	1,68	79,65
ҚҚАССР	1,35	88,26	1,71	74,32
Бухоро	1,14	86,25	1,01	33,10
Навоий	1,16	80,81	1,55	54,06
Сурхондарё	1,02	79,20	0,48	52,69
Сирдарё	1,19	76,20	0,96	78,62
Жиззах	1,38	70,52	1,42	68,52
Наманган	1,06	70,42	0,99	45,48
Андижон	1,20	68,77	1,75	46,76
Қашқадарё	1,34	67,42	1,80	49,52
Самарқанд	1,45	65,25	2,09	49,85
Фарғона	1,08	63,52	1,57	42,91
Республика бўйича	1,18	76,78	1,33	59,64
Шу жумладан ингичка толали пахта				
Навоий	2,15	113,14	3,14	77,64
Сурхондарё	1,41	95,14	1,08	76,87
Наманган	1,36	81,82	2,27	26,40
Қашқадарё	2,26	73,55	2,01	40,80
Бухоро	2,99	73,47	0,83	5,10
Республика бўйича	1,79	87,86	1,45	61,14

ҲУРМАТ ТАХТАСИ

Пахта тайёрлаш планини муддатидан илгари бажарганлиги учун қуйидаги район республика Ҳурмат тахтасига ёзилади:

Хива райони — район партия комитетининг секретари ўртоқ Маткаримов, район ижроия комитетининг раиси ўртоқ Абдалниёзов, район ижроия комитети қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариш бошқармасининг бошлиғи ўртоқ Бобожонов, райсельхозтехника бошқарувчиси ўртоқ Каримов, район сув хўжалиги ишлаб чиқариш бошқармасининг бошлиғи ўртоқ Раҳимов, район қишлоқ хўжалик ходимлари қасаба союз комитетининг раиси ўртоқ Жуманиёзов, район комсомол комитетининг секретари ўртоқ Матчонов.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фармони

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИНИ ЧАҚИРИШ ТЎҒРИСИДА

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми **қарор қилади:**

1. Ўнинчи чақириқ Ўзбекистон Совет Социалистик Республикаси Олий Советининг олтинчи сессияси 1982 йил 23 ноябрда Тошкент шаҳрида чақирилсин.

2. Ўзбекистон ССР Олий Советининг муҳокамасига қуйидаги масалалар қўйилсин:

— Ўзбекистон ССРни иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг 1983 йилги Давлат плани тўғрисида ҳамда Ўзбекистон ССРни иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг 1982 йилги Давлат плани қандай бажарилаётганлиги ҳақида;

— Ўзбекистон ССРнинг 1983 йилги Давлат бюджети тўғрисида ва Ўзбекистон ССР 1981 йилги Давлат бюджетининг ижроси ҳақида;

— Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фармонларини тасдиқлаш тўғрисида.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси.
И. УСМОНХЎЖАЕВ.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг секретари
Г. ХАИДАРОВА.

Тошкент шаҳри. 1982 йил 21-октябрь.

ТЕХНИКА ШАРОФАТИ

Хушхабарнинг қаноти бор, дегани тўғри экан. Областимиз заршуносларининг кучган улкан ғалабаси ҳақидаги қувончли хабарни биз ҳам зўр хурсандчилик билан кутиб олдик. Ўзингиз айтинг, суюнмасдан бўладими, ахир! Бу муваффақиятга осонликча эришилмади. Об-ҳавонинг «қалтис ҳазил»лари деҳқонни обдан имтиҳон қилди.

Аммо биз деҳқонлар билимимиз, мисқоллаб тўпланган тажрибамиз, қатъий иродамизни ишга солиб, фидокорона меҳнат қилдик. Эзгу мақсад йўлида бизга қудратли қишлоқ хўжалик техникаси кўш қанотимиз бўлиб хизмат қилди. Мўл ва эртаги ҳосил етиштириш ҳар жиҳатдан дала ишларини комплекс механизациялаш даражасига боғлиқлигини амалда яна бир бор исбот этдик. Техника шарофати туфайли колхозимиз районда биринчи бўлиб 13 иш кунида йиллик пахта тайёрлаш планини шараф билан адо этди. Ялпи ҳосилнинг 90 процентдан ошиғи машиналар ёрдамида сарамжомлаб олинди.

Бригадамиз меҳнат аҳли эса йиллик маррани бир ҳафтадаёқ ортда қолдирди. Ўрта ҳисобда ҳар куни 13 — 15 процент миқдорида пахта тайёрладик. Ҳозир ҳосилдорликни гектар бошига 50 центнерга етказиш учун бутун куч-ғайратимизни ишга соляпмиз.

Социалистик мажбурият ҳисобига пахта топширилаётган шу долзарб кунларда ҳам терим агрегатлари ютуқлар гарови бўлиб хизмат қиляпти. Бу ишда илғоволиклар тажрибаси кенг қўлланиляпти. Йиғим-терим ишлари «дала—бункер-тележка-қабул пункти» поток усулида олиб борилмоқда. Х. Қўшматов, А. Бегалиев, Р. Абдураззоқов, М. Исроилов, сингари ўнлаб моҳир механик - ҳайдовчиларимизнинг ҳар бири ҳозиргача 170—200 тоннадан ошириб пахта териб, техника қудратини кўз-кўз қилдилар.

Ҳосилни қисқа муддатларда йиғиб-териб олишда техниканинг шарофати катта бўляпти. Механизаторларимиз бутун маҳоратни ишга солган ҳолда «зангори кема»ларни юксак унум билан ишлатмоқдалар. Республика партия-ҳукуматининг Мурожаатида биз механизаторларга қарата шундай даъват қилинган. **«Бу йилги шароит сизларнинг алоҳида масъулиятингиз, уюшқоқлигингизни талаб қилади. «Зангори кема»ларни икки сменада ишлатиш, терим техникасининг бутун комплексидан моҳирона, узлуксиз фойдаланиш йўли билангина пахта терими суръатларини кучайтириш, теримдаги меҳнат унумдорлигини ошириш, машина терими мажбуриятларини ҳамма бригадалар, хўжаликлар, районлар бажариши мумкин».**

Биз ана шу даъватга жавобан бутун куч-ғайратимизни, тажрибамизни ишга соляпмиз. Ҳар бир техникани юқори унум билан ишлатяпмиз. Бунинг учун барча шарт-шароит яратилган. Маданий-маиший хизмат кўрсатиш звенолари намунали ишляпти. Бу эса бизни янада шижоат билан ишлашга руҳлантирмоқда.

Гоҳ-гоҳ бўлиб турган ёмғир ишимизни бироз бўлса-да мушкуллаштиряпти. Аммо заршуносларимиз, техника жиловкорларимиз ҳосилнинг сўнгги граммигача исроф қилмай териб олишга бел боғлашган. Бу қутлуғ ишда техника суянган тоғимиз, толмас қанотимиз бўлиб хизмат қилаверади.

Э. КАРИМОВ,
Ўрта Чирчиқ районидаги Охунбобоев номли колхознинг бригада бошлиғи.

РЕСПУБЛИКА МАТБУОТ МАРКАЗИ ХАБАР ҚИЛАДИ

ҲАР ДАМ ҒАНИМАТ, СУРЪАТ БЎШАШМАСИН

20 октябрь эрталабигача республика тайёрлов пунктларига 4.522.448 тонна, шу жумладан 2.338.024 тонна машиналарда терилган пахта топширилди. Эл хирмонига тўкилган 342.635 тонна ингичка толали пахтанинг 144.294 тоннаси агрегатлар бункеридан тўкилди.

Ўша куни 69.516 тонна пахта терилди, унинг 52.452 тоннаси «зангори кема»лар билан сарамжом-саришталанди. Терилган 6.962 тонна ипак пахтанинг 3.118 тоннаси бункерлардан бўшатилди.

Хоразм

Хива райони пахтакорлари пахта тайёрлаш йиллик планини адо этдилар. Тайёрлов пунктларига 40.600 тонна «оқ олтин» топширилди. Машиналар билан 22.400 тонна хом ашё териб олинди. Ҳосилдорлик 39 центнерни ташкил этди. Район меҳнаткашларининг бу ғалабасига Беруний номли, Фрунзе номли, Огаҳий номли, «Партия XXII съезди» колхозлари муносиб улуш қўшдилар. «Партия XXII съезди» колхозидан Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Машариф Мавлонов, Фрунзе номли колхоздан Комил Саъдуллаев, Беруний номли колхоздан Аймонжон Қаландаров, Огаҳий номли колхоздан Нурим Салоев ва Абдулла Исмонловлар бошлиқ бригадаларда ҳосилдорлик 40—45 центнерни ташкил этди.

Беруний номли колхоздан Карим Қутлимуродов ва Бекажон Аниёзова, Фрунзе номли колхоздан Бозор Болтаев ва Азиза Худойберганова, «Партия XX съезди» колхозидан Отаназар Исмонлов, Огаҳий номли колхоздан Собир Раҳимов каби механизаторлар мавсумда 250—300 тоннадан пахта териб, шахсий социалистик мажбуриятларини адо этишди.

Район меҳнаткашлари яна 4.400 тонна «оқ олтин» топшириб, ялпи ҳосилни 49 минг тоннага етказишга сўз беришди.

* * *

Область ғаллакорлари давлатга дон топшириш планини адо этдилар. Давлат омборига 95 минг тонна дон топширилди, унинг 88 минг тоннасини шоли ташкил этади. Давлатга шоли топшириш давом этмоқда.

Самарқанд

Республика партия ва ҳукуматининг Мурожаатига жавобан Самарқанд шаҳрининг минглаб меҳнаткашлари пахтакорларга ёрдамга чиқдилар. Кеча область далаларида 8 минг шаҳарлик ишлади. Самарқанд тери заводининг ходимлари ҳар бир киши ҳисобига 43,5 килограммдан «оқ олтин» териб, бир кунлик ўсишда илғорлик қилдилар. 4-автопарк ходимлари эса бир кунда 40 килограммдан хом ашё тердилар.

Пайариқ районидаги Охунбобоев номли колхознинг **механизатори Бахтиёр Тамиев шахсий социалистик мажбуриятини бажарди. Ўтган куни у машина бункеридан 8,5 тонна пахта териб, ўз ҳисобига 150 тонна хом ашё ёзди.** У республика партия ва ҳукуматининг Мурожаатига жавобан яна 50 тонна пахта теришга сўз берди.

Нарпай районидаги «Иттифоқ» колхозидан **чевар теримчилар Матлуба Худойбердиева билан Салима Кўзибоева ўз зиммаларига оширилган мажбурият қабул қилдилар. Ҳозиргача эл хирмонига 13 тоннадан пахта тўккан бу чеварлар яна 5 тоннадан «оқ олтин» теришга сўз бердилар.**

Сурхондарё

Область бўйича 9 хўжалик, 78 бўлим, 774 бригада йиллик планини адо этди.

(Давоми учинчи бетда).

ЧОРВАГА ҲАМ ПАХТАДЕК ЭЪТИБОР

КОЛХОЗНИНГ БАРАКА БУЛОҒИ

Шу йил эрта кўкламда колхоз правлениеси ва партия комитетининг қўшма йиғилиши бўлиб, унда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XIV пленуми қарорлари асосида гўшт, сут ва тухум етиштиришни кескин кўпайтириш вазифаси қўйилган эди. Йиғилишдан сўнг хўжалик бош зоотехниги Улаш Авлоев бошлиқ мутахассислар ва чорвадорлар биринчи галда молларни иссиқ хоналарда сақлаш, бузоқлар парваришини яхшилаш юзасидан тадбирлар тузиб чиқдилар. Мутахассислар сигирларни тўйимли озуқалар билан боқиш учун рацион тузиб, чорвадорларга тақдим этдилар. Бузоқларга ичириш учун сунъий сут тайёрлаш тавсия этилди. Ферма ишига партком секретари Тоштурди Эшқулов ва ферма мудири Абдулла Нуримов масъул этиб тайинланди.

Улар молбоқарлар, соғувчилар билан алоҳида-алоҳида гаплашишди. Шундай қилиб, бу ерда иш ва интизом яхши йўлга қўйилди. Айни кунларда молларга берилаётган ем-хашакдан нушхўрд чиқармаслик чора-тадбирлари кўриляпти. Бунинг учун озуқа цехининг иши тўғри йўлга қўйилган. Ҳар соатда 10 тонна атрофида озуқани буғлаб ва аралаштириб берадиган ускуна ишлаб турибди. Совуқ тушган кезда сигирларга беда ва омухта ем аралаштирилиб буғлаб, майин ва хушхўр ҳолга келтирилган тарзда берила бошланди.

Ҳозирги кунда фермада 211 бош соғин сигир мавжуд. Кунига уларнинг ҳар биридан 13—14 килограммдан сут соғиб олинаётир. Бу ерда одатдагидек икки марта эмас, балки уч марта соғиш яхши самара беряпти. Бу таклифни бош зоотехник Улаш Авлоев ўртага ташлаганда, сигир соғувчилардан Гулшан Абдиева қўллаб-қувватлади. Мазкур тадбирни амалга ошириш учун кўпгина ташкилий ишларни бажариш керак эди. Биринчи галда сигир соғувчилар ва молбоқарлар учун қулай иш шароити яратиб берилди. Уларга қўшимча иш ҳақи тўлаш жорий этилди. Сигирларни уч марта соғиш амалда қўлланилгач ҳар куни 200—250 килограмм қўшимча сут соғиб олина бошланди. Ферма ташаббускорларининг таклифи туфайли маҳсулот кўпайиб, таннарх арзонлашди. Фермада 16 нафар сигир соғувчи бўлиб, уларнинг деярли ҳар бири кунлик иш нормаларини ошиғи билан бажаришмоқда. Бундай ютуққа эришишнинг яна бир сабаби сигирларни «Тандем» усулида соғиб олишга кўчилганлигидадир. Бу усул ҳар жиҳатдан соғувчиларга қўл келяпти. Бу ҳақда уларнинг ўзлари шундай фикр юритишяпти.

Жовли ЭШҚУВВАТОВ — пешқадам сигир соғувчи:

— Бу усулга бизда асосан ўтган йилнинг ноябрь ойида ўтилди. Унинг яхши томонларидан бири шуки, агар «Волга» аппаратида бир соғувчи соатига 10 бош сигир соғса, «Тандем»га ўтилгач 14 бош сигирни соғиш учун атиги 20—25 минут вақт сарфланяпти. Бундан ташқари илгари пайтларда баъзи сигирлар безовталаниб, флягадаги сутни ағдариб қўйиш ҳоллари ҳам учраб турарди. Ҳозир маҳсулот сўриб олингунча ёпиқ идишлар ичида бўлади. Бу эса сутнинг ифлосланиши ва сортнинг бузилишига йўл қўймаслик билан бирга маҳсулотни исроф қилиш олдини ҳам олмоқда.

Гулшан АБДИЕВА — сигир соғувчи, район Советининг депутати:

— Илғор усул жуда қўл келмоқда. Тўғри, дастлаб бу усулга ўтишда қийинчиликлар ҳам бўлди. Масалан, говмушлар темир билан ўралган хоналарга кирмай, ҳайдаб киргизилганда ҳам қалтираб, иймай туриб олиш ҳоллари учради. Ҳатто ем емай қўйишди. Бундай пайтда киши сал бўлсаям иккиланиб қоларкан. Мен ҳам даставвал говмушлар сутини камайтириб юбормаса деб қўрққандим. Лекин тезда ўрганиб кетишди. Бунда менга далда бериб, говмушлардан ҳар доим хабардор бўлиб турган молбоқар Жонқувват ака Сафаров катта ёрдам кўрсатди. Ҳозир сигирлар автомат эшиклар очилгач, бемалол кириб, ўзлари жой-жойларига бориб, ем еб тураверишади. Мен эса шошилмай аввал аппарат сўрғичларининг тозалигини кўздан кечириб, уларни улайман. Сут аввал бачокка, сўнгра шиша идишлар орқали манбага тўпланаверади. Манба тўлгач, механизмлар ёрдамида сут холодильникка оқади. Ҳар бир сигирни соғиб бўлгандан сўнг сўрғичлар автоматика ёрдамида илиқ сув билан чайилади. Иш тамом бўлгач, яна бир марта ювилиб, қуритилиб, махсус илгакларга илиб қўйилади.

Биз икки сигир соғувчининг «Тандем» усули афзалликлари ҳақидаги фикри билан танишдик, холос. Аслида ҳар бир соғувчи учун бу қулайликлар туғдирмоқда. Улар ўртасида ўзаро социалистик мусобақа кенг қулоч ёйганлигини ферма дарвозасидан кираверишданоқ ҳис этасиз. Кўзингиз беихтиёр атрофдаги қизил алвонларга битилган даъваткор сўзларга тушади. «Социалистик мусобақага кенг йўл», «Келинг, мусобақалашиб ишлайлик!», ва ҳоказо. «Тандем» хонасига кирганингизда эса, девордаги тахтачадан ҳар бир соғувчининг плани ва мажбурияти, биркитилган сигирлар сони, ҳозиргача соғилган сут ва ҳар ойда эришилган кўрсаткич — хуллас, ҳамма-ҳаммасини ўқиб оласиз. Мусобақа якунлари ҳар ўн кунда қараб чиқилиб, пешқадамлар қимматбаҳо буюм ва пул билан мукофотланадилар.

Ишнинг бундай ташкил этилиши туфайли сут булоғи ҳам ортиб боряпти. Агар ўтган йили ҳар бош сигирдан қарийб 3000 килограммдан сут соғиб олинган бўлса, бу йил мазкур кўрсаткич 3200 килограммга етказилади. Гулшан Абдиева, Зумрад Ҳасанова, Рўзихон Алиқулова, Ўғилой Нуримова, Саломат Расулова ва Жовли Эшқувватовларнинг ҳар бири ҳар бош сигирдан 4000—4200 килограммдан сут соғиб олиш учун курашмоқдалар. Улар кунлик иш нормаларини мунтазам ошириб бажаришяпти. Юбилей йилида фақат сутнинг ўзидан 490 тонна етиштирилади. Шунинг 385 тоннаси давлатга сотилади. Қолгани эса колхозчиларга, болалар боғча ва яслиларига берилади. Ҳозиргача соғиб олинган сут 360 тоннадан ортиб кетди.

Ҳа, Яккабоғ районидаги «Партия XXIV съезди» колхозида пахтачилик билан бир қаторда чорвачиликка ҳам катта эътибор билан қараляпти. Бу соҳа ҳам рентабелли тармоққа айланиб, хўжаликка даромад келтирмоқда. Энг асосийси чорвачиликни юксалтиришга тажрибали мутахассис кадрлар биркитилган. Улар сут билан бирга гўшт ва тухумни кўпайтиришга ҳам муносиб ҳисса қўшмоқдалар.

Чорвачиликдан мўл маҳсулот олиш учун унинг озуқа базасини мустаҳкамлаш бош вазифа ҳисобланади. Колхозда бу ишга ҳам ҳам катта эътибор билан қаралмоқда. Хўжалик чорвадорлари қишловга 5300 тонна дағал хашак, 2250 тонна сенаж бостириб қўйдилар. Бундан ташқари 160 гектар маккажўхорининг ҳар гектаридан 500 центнердан кўк масса олинди. Чорва озуқаси жамғариш давом этмоқда.

КПСС Марказий Комитетининг май Пленумида СССРнинг 1990 йилгача бўлган даврга мўлжалланган Озиқ-овқат программаси тасдиқланди. Май Пленуми белгилаб берган вазифаларнинг катта ҳаётий аҳамиятини англаган чорвадорлар маҳсулот етиштиришни янада кўпайтириш, бу йилги ва ўн биринчи беш йиллик планларини шараф билан уддалаш йилида фидокорона меҳнат қилмоқдалар.

А. ФОЗИЛОВ,
«Қишлоқ ҳақиқати»нинг махсус мухбири.

«ТОШКЕНТ» ДАДИЛ ОДИМЛАМОҚДА

Аму-Свердлов машина каналининг бунёд этилиши Пайкент, Тоштўқай массивларида минг-минглаб гектар янги ерларни ўзлаштириш, ўнлаб янги хўжаликлар ташкил қилиш имконини яратди.

Қоракўл районидаги «Тошкент» боғдорчилик ва узумчилик совхози ана шундай кенжа хўжаликлардан бири. Совхоз шу йилнинг октябрь ойида ўзининг бир йиллигини нишонлайди. Шунга қарамасдан хўжалик бунёдкорлари анчагина ибратли ишларни амалга оширдилар. «Октябрь» колхозининг чўл зонасидаги 153 гектар унумдор ерлари ҳисобига шу йилнинг ўзида яна 100 гектар янги ўзлаштирилган ер қўшилди. 80 гектарлик токзор, 10 гектар майдонда мевазор барпо этилди. Бу ерларга ўрик, олма, анор, анжир дарахти кўчатлари ўтқазилди.

Совхоз меҳнаткашлари СССРнинг шонли 60 йиллигини меҳнатда муносиб совғалар билан кутиб олмоқдалар. Давлатга 145.5 тонна сабзавот, 75 тонна полиз маҳсулотлари, 61 тонна мева топширилди, шу соҳалар бўйича йиллик планлар ортиғи билан адо этилди. Мавжуд эски токзорлар ҳисобига 65 тонна узум сотилди, 4 тонна майиз тайёрланди.

Олтин кузнинг ҳар бир дақиқасидан унумли фойдаланаётган соҳибкорлар қўлга киритилган муваффақиятларни мустаҳкамлаш, Озиқ-овқат программасини ҳал этишдек масъулиятли ва шарафли ишни бажаришда жонбозлик кўрсатяптилар. Эришилган ютуққа муносиб улуш қўшаётган Сафар Нуров, Мўмин Қурбонов ўртоқлар бошлиқ бригада аъзолари юбилей йилини қаҳрамонона меҳнат йилига айлантирдилар. Экинзорларга айлантирилган ҳар бир қарич ердан унумли фойдаланиш уларнинг қатъий қарорига айланди. Рўзигул Ҳакимова, Ойгул Эргашева, Момогул Нуруллаева, Балхия Очилова каби илғор ишчилар, Назар Лаҳатов, Исмоил Хўжаев, Турсунпўлат Бобомуродов сингари моҳир механизаторлар совхоз ишлаб чиқаришининг олдинги сафида бормоқдалар.

— Хўжалигимиз истиқболи порлоқ, — дейди совхоз директори Жўрақул Қиличев. — КПСС Марказий Комитетининг май Пленуми қарорлари совхозимиз меҳнаткашлари олдига масъулиятли вазифаларни қўйди. Озиқ-овқат программасини ҳал қилишда муҳим звено — дастурхон ноз-неъматларини янада кўпайтиришдир. Бизнинг совхозимиз худди ана шунга ихтисослаштирилган хўжаликлардан бири. Масъулиятни қалбдан ҳис қилган совхозимиз меҳнаткашлари дастлабки имтиҳондан яхши ўтдилар. Барча турлар бўйича мажбуриятлар районда биринчилар қатори шараф билан бажарилди. Асосий кураш ҳали олдинда. Биз шунга пухта ҳозирланяпмиз.

Дарҳақиқат совхозда янги ерларни ўзлаштириш жадал суръатларда олиб боріляпти. «Бухараирстрой» трестининг Қоракўлдаги 3-механизациялашган кўчма колоннаси отряди Пайкент массивидаги қўриққа ҳужум қилиб кўплаб янги ерлар ўзлаштирмоқда. Бульдозерчилар Бекмурод Ҳожиев, Турсунбой Сафаровлар жасорат намуналарини кўрсатяптилар. Шу йилнинг охиригача яна 100 гектар янги ер ўзлаштирилади. 1985 йилгача совхозда 1000 гектар ерда узумзор, 200 гектар ерда мевазор ташкил қилиш планлаштирилган.

Кенжа хўжаликда боғдорчилик ва узумчилик, сабзавот ва полиз маҳсулотлари етиштириш билан бир қаторда чорвачиликни ривожлантиришга ҳам катта эътибор беріляпти. Ҳозир 500 бош қўй-қўзи, 20 бош қорамол парвариш қилиняпти. Икки-уч йил мобайнида қорамоллар сонини 400 бошга, қўй-эчкилар туёғини эса 2000 бошга кўпайтириш мўлжалланган. Шунга яраша озуқа тайёрлаш, молхоналар қуриш жадал олиб боріляпти. Ўн биринчи беш йиллик охирига бориб 500 бош чўчқа, 5 мингдан ортиқ товуқ бўлади. Балиқчилик ёрдамчи хўжалиги ташкил қилинади.

Совхозда маданий қурилиш, ободончилик ишларига ҳам алоҳида эътибор берилмоқда. 25 километрдан ошиқ йўлларга асфальт ётқизилди. 1000 хўжаликка мўлжалланган посёлкага асос солинмоқда.

Ҳа, кўҳна Пайкент қальаси атрофидаги юзлаб гектар маҳсулдор ерлар яна инсон измига қайтди. Улар «Тошкент» совхозининг оташқалб кишилари қўлида халқимиз фаровонлиги, мамлакатимиз қудрати учун хизмат қилади.

Б. ЖУМАЕВ.

ХАЛҚАРО ҲАЁТ
ВОҚЕАЛАР, ФАКТЛАР, ЯНГИЛИКЛАР

ЎЗБЕК ПАХТАКОРЛАРИНИНГ ЁРДАМИ

МАПУТУ. (ТАСС мухбири). Совет Ўзбекистони вакиллари меҳнат қилаётган Нампула вилоятидаги учта пахтакор давлат хўжалигида «оқ олтин» йиғим-терими тугалланмоқда. Қишлоқ хўжалик фанлари кандидати, Ленин орденли Бутуниттифоқ пахтачилик илмий-тадқиқот институтининг ходими А. А. Раҳимбоев раҳбарлигидаги коллектив ўзбек мутахассисларининг куч-ғайрати туфайли сурункасига икки йилдан бери шу қимматли қишлоқ хўжалик экинидан Мозамбик шароитида мўл ҳосил олиб келмоқда. М. Убайдуллаев группаси ишлаётган иккинчи бир Мизерепане хўжаликда пахта ҳосили гектар бошига 15 центнерни, Меторишририя давлат хўжалигида (А. Жакбаров группаси) 12,5 центнерни ташкил қилди. Булар ҳозирча узил-кесил маълумотлар эмас; пахта терими давом этмоқда. Қиёслаш учун шуни айтиш керакки, Мозамбик Халқ Республикасининг бошқа хўжаликларида ҳосилдорлик гектар бошига атиги 4—6 центнерга етади.

Учта давлат хўжалиги эришган бу муваффақиятлар — Совет техникасидан кенг кўламда самарали фойдаланиш натижасидир, дейишади Мозамбик далаларининг меҳнаткашлари. Пахта далаларида ишлатиш учун СССРдан бу ерга 124 трактор, 70 сеялка, кўплаб бошқа хил машина-ускуналар келтирилди.

Ўзбекистондан келган вакил Ю. Хусанбоев бошчилигидаги пахтачилик илмий-тадқиқот марказида ҳам ҳосилдорликни ошириш борасида катта ишлар қилинмоқда. У ерда Мозамбикнинг тегишли тупроқ иқлимий шароитларига мос келувчи янги ғўза навларини вужудга келтириш соҳасида далада тажрибалар, селекция экспериментлари олиб борилмоқда. Тажриба участкаларида гектар бошига 40 центнердан пахта ҳосили олинди. Бу нарса Мозамбик иқлими мўл ҳосил етиштириш учун имкон беришини кўрсатувчи яққол далилдир.

Ўзбек мутахассисларининг фаолияти учта давлат хўжалиги ва илмий-тадқиқот маркази билангина чекланиб қолмаётир. Улар бутун Нампула вилояти қишлоқ хўжалигини ривожлантириш комплекси планини ишлаб чиқишда қатнашмоқдалар. Уларни бошқа хўжаликларда ҳам тез-тез кўриб туриш мумкин. Бу хўжаликларда Совет Иттифоқидан келган ҳамкасбларнинг таклиф ва маслаҳатлари юксак даражада қадрланади. Уларнинг ёрдами билан мозамбиклик тракторчи, шофёр кадрлар ҳамда совет техникасига хизмат қиладиган механизаторлар тайёрланмоқда.

Келгуси дала мавсумида, деди ТАСС мухбири билан суҳбатда давлат пахта секретариатида ишловчи экономист агроном С. Т. Пўлатов, учта давлат хўжалигида бу экин майдонини 10—15 процент кенгайтириш мўлжалланади. 1985 йилга борганда эса пахта майдонларини кенгайтириш ва ҳосилдорликни ошириш ҳисобига Нампула вилоятида териладиган пахтани 100 минг тоннага қадар, бутун мамлакатда эса 200 минг тоннага қадар етказиш мўлжалланмоқда.

Ўзбек мутахассисларининг ёрдами билан учта давлат хўжалиги замонавий кўп тармоқли хўжаликка айлантирилиши лозим. Бу хўжаликларда пахта билан бирга донли экинлар, сабзавот-полиз маҳсулотлари етиштирилади, чорвачилик фермалари барпо этилади. Бу йўлда дастлабки амалий қадамлар қўйилди.

Мозамбик учун пахтанинг аҳамиятига баҳо бериш қийин. У хом ашё сифатидагина эмас, шу билан бирга мамлакатни ўзгартириш учун ғоятда зарур чет эл валютаси манбаи сифатида ҳам зарурдир. Мозамбикни ривожлантириш давлат планларида пахта стратегик экинлар қаторига киритилган. Шунинг учун ҳам ёш республикада Нампуладаги экспериментлар зўр эътибор билан кузатиб борилаётганлиги бежиз эмас. Бу ерда мамлакатнинг бошқа районлари учун илғор тажриба мактаби бўлиб қолишга даъват қилинган намунали хўжаликлар барпо этилмоқда.

В. ОСИПОВ.

ПОЛЬШАДАГИ АҲВОЛГА ДОИР

ВАРШАВА, (ТАСС). Пап агентлигининг хабар беришича, ПБИП Марказий Комитети Сиёсий бюросининг 19 октябрда бўлиб ўтган мажлисида сейм касаба союзлар тўғрисидаги қонунни қабул қилгандан сўнг мамлакатдаги социал-иқтисодий аҳвол анализ қилинган. Мамлакат меҳнаткашлари сеймнинг бу қарорини ижобий тарзда кутиб олганликлари таъкидланди.

ПБИП Марказий Комитети Сиёсий бюроси, дейилади мажлис тўғрисидаги расмий ахборотда, норозиликлар ва тартибсизликларга даъват этаётган кескинлик вужудга келтиришга уринаётган душман пропагандасидан огоҳлантиради. Сиёсий бюро мамлакатдаги барқарорликка, экономикани тартибга солиш ва юксалтиришга халақит берувчи ҳаракатларга актив равишда қарши туришни тавсия қилди.

ПБИП Марказий Комитетининг Сиёсий бюроси 10—пленумда кўриб чиқиладиган материалларни тасдиқлади ва пленумни шу йилнинг 27—28 октябрида ўтказишга қарор қилди.

Карима Сафарова Оҳангарон районидаги «ВЛКСМ 50 йиллиги» чорвачилик комплексининг илғор операторларидан бири. У ўз парваришидаги 180 бош бузоқни яхши семиртирмоқда. Ҳозир у боқаётган ҳар бош бузоқнинг кунига 750—800 граммдан этига-эт қўшилмоқда.

Р. Нуритдинов фотоси. (ЎзТАГ).

МЕҲНАТ РАПОРТИ

СССР Сув хўжалиги министрлиги Главсредазирсовхозстройга қарашли «Жиззахстепстрой» территориал бошқармасининг меҳнат коллективлари СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллигини муносиб кутиб олишга тайёргарлик кўриб, ўн ойлик халқ хўжалик планини барча асосий кўрсаткичлар юзасидан муддатидан илгари бажарди.

Йил бошидан бери 95,8 миллион сўмлик капитал маблағ ўзлаштирилди, 6,1 минг гектар янги суғориладиган ер ўзлаштирилди, 92,5 минг квадрат метр уй-жой саҳни, умумий таълим мактаблари, қорамол фермалари, электр линиялари ва инженерлик коммуникациялари ҳамда бошқа ишлаб чиқариш объектлари, социал ва маданий-маиший объектлар фойдаланишга топширилди. 16 Бригада ва етакчи касбдаги 39 ишчи ўн биринчи беш йилликнинг учинчи ва тўртинчи йиллари ҳисобига ишламоқда.

Территориал бошқарма меҳнаткашлари ўз имкониятларини ҳисоблаб чиқиб, йиллик планни 15 декабргача бажариш мажбуриятини олдилар.

КОМПЛЕКС ИШГА ТУШИРИЛДИ

Нурота районидаги 60-ўрта ҳунар-техника билим юрти талабалари ва педагоглари янги бинога кўчиб кирдилар. Улар учун ишлаб чиқариш устахоналари, мажлислар ва спорт заллари, ётоқхонаси бўлган янги ўқув комплекси қуриб битказилди.

107 - механизациялашган кўчма колонна қурувчилари янги биноларни планда белгиланганидан уч ой илгари «аъло» баҳо билан фойдаланишга топширдилар. Комплекс қурилишида пардозловчи комсомол-ёшлар бригадаси ўрнак кўрсатди. Бу бригадага билим юртининг собиқ талабаси, Навоий область Советининг депутати Нарзигул Розиқова бошчилик қилмоқда. Унинг коллективи аъзоларидан кўпчилиги область ҳунар-техника билим юртининг тарбияланувчиларидир.

(ЎзТАГ).

„Қишлоқ Ҳақиқати“га ЖАВОБ БЕРАДИЛАР

«ЧЎЛҚУВАРЛАР НЕГА РАНЖИШМОҚДА?»

Шеробод чўлида ташкил этилган «Октябрь 60 йиллиги» совхозида 11-қишлоқ қурилиш трестига қарашли 9-механизациялашган кўчма колонна қурувчилари уй-жой биноларини қуриш учун бир йилда қарийб 1 миллион сўмлик қурилиш-монтаж ишларини бажаришлари керак. Бироқ белгиланган план йилдан-йилга тўлиқ бажарилмай қолиб кетмоқда. Оқибатда чўлқуварларни уй-жой билан таъминлаш, уларга маданий-маиший шароит яратиб беришда бирмунча қийинчиликлар содир бўлмоқда. Ана шу ҳақдаги фикр ва мулоҳазалар газетанинг 22 август сонида босилган юқоридаги сарлавҳали материалда қайд қилиб ўтилган эди. Ушбу мақола юзасидан қуйидаги жавоб олинди.

СУРХОНДАРЁ ОБЛАСТЬ ПАРТИЯ КОМИТЕТИ:

Область партия комитети «Чўлқуварлар нега ранжишмоқда?» сарлавҳали мақолада Шеробод районидаги «Октябрь 60 йиллиги» совхозидаги уй-жой қурилишида йўл қўйилган нуқсонлар тўғри кўрсатилганлигини эътироф этади.

Газета материали пудратчи ва буюртмачи ташкилотлар, маҳаллий партия, совет ва хўжалик органларининг раҳбарлари иштирокида ўтказилган область партия комитетининг бюро мажлисида муҳокама қилинди. Йўл қўйилган камчиликларни бартараф этиш, қурилиш ишларини тезлаштириш юзасидан амалий тадбирлар белгиланди.

Область партия комитети чўл хўжалигида объектлар қурилиши устидан назоратни кучайтирди.

А. КАРИМОВ,
Сурхондарё область партия комитетининг секретари.

«АГРЕГАТЛАР УНУМИ НЕГА ПАСТ?»

«Қишлоқ ҳақиқати»нинг 31 август сонида босилган юқоридаги сарлавҳали мақолада Янгиқўрғон районидаги Киров номли, Ильич номли, «Заркент» совхозларида маккажўхори ҳосилини ўз вақтида йиғиб олиш талаблар даражасида ташкил этилмаганлиги танқид қилинган эди. Ушбу мақола юзасидан қуйидаги жавоб олинди.

ЯНГИҚЎРҒОН РАЙОН ИЖРОИЯ КОМИТЕТИ:

«Агрегатлар унуми нега паст?» сарлавҳали мақола район ижроия комитетида кенг муҳокама қилинганда унда келтирилган фактлар тўла тасдиқланди.

Маккажўхорчиликда йўл қўйилган камчиликлар учун Ильич номли совхозининг бош агрономи ўртоқ Б. Олимов қаттиқ огоҳлантирилди. Маккажўхорини ўриб-йиғиб олишда комбайнлар ишини тўғри ташкил этишга эътиборсизлик қилганликлари учун «Заркент», Киров номли совхозларининг директорлари З. Тўрабоев, Б. Раҳимов ўртоқлар огоҳлантирилдилар.

Район ижроия комитети йўл қўйилган камчиликларга чек қўйиш юзасидан чора ва тадбирлар белгилади.

Х. УМРЗОҚОВ,
Янгиқўрғон район ижроия комитетининг раиси.

АФҒОНИСТОН ПОЙТАХТИ ГЎЗАЛЛАШИБ БОРМОҚДА

ҚОБУЛ. (ТАСС). Мамлакатнинг сиёсий, маъмурий-иқтисодий ва маданий маркази бўлган Афғонистон пойтахти тобора кўркамлашиб бормоқда. Бугунги кунда Қобулда бир миллиондан кўпроқ киши яшамоқда.

Қобулнинг муниципал маъмурлари шаҳарни ривожлантиришга, мактаблар, савдо марказларини қуришга доимо эътибор бериб, аҳолини ичимлик сув билан таъминлаш проблемаларини ҳал этмоқдалар.

Афғонистон пойтахтини реконструкция қилиш ва ривожлантириш иши, деди Қобул шаҳар бошлиғи Одина Сангин ТАСС мухбири билан суҳбатда, 25 йилга мўлжалланган бош план асосида олиб борилмоқда. План атиги бир неча йил муқаддам қабул қилинганлигига қарамай, қисқа вақт ичида уни амалга ошириш борасида кўп иш қилинди. Уй-жой қурилишига алоҳида эътибор берилмоқда. Бу — бугунги кунда Қобул муниципалитети олдида турган асосий вазифалардан бирядир.

Шаҳар бошлиғи уй-жой билан таъминлаш проблемасини ҳал этишда Қобул уйсозлик комбинатининг муҳим аҳамиятга эга эканлигини уқтириб ўтди. Совет Иттифоқи ёрдами билан қурилган бу корхона маҳсулоти бизга зарур ва нечиктириб бўлмайдиган проблемани тез суръатлар билан ҳал этишга ёрдам бермоқда, деди у. Бу корхонани мамлакатимизнинг ҳамма жойида яхши билишади. У Совет Иттифоқи билан Афғонистон ўртасидаги қардошларча беғараз дўстликнинг ёрқин рамзи бўлиб қолди, деб таъкидлади шаҳар бошлиғи.

ОЛЬСТЕРДАГИ ВАЗИЯТ КЕСКИНЛАШДИ

ЛОНДОН, (ТАСС мухбири). Шимолий Ирландиядаги вазият яна жуда кескин тус олди. Ай-ти-ви телекомпанияси ахборот бўлимининг хабарига кўра, душанбадан бошлаб Ольстер полициясидаги ҳамма отпускалар ва ишдан жавоб беришлар бекор қилинган, инглиз армия бўлинмалари оширилган тайёрлик ҳолатига келтириб қўйилган. Ольстердаги энг катта шаҳарларнинг кўчаларида армия ва полициянинг кучайтирилган нарядлари соқчилик қилиб юрибди. Кеча Ньюри шаҳрида яна бомбалар портлатилди, бир қанча районларда отишмалар бўлди.

Шимолий Ирландиядаги кескинлик кучайганлигига Лондон расмий доираларининг Ольстер ассамблеясига 20 октябрь куни ўтказилган сайлов муносабати билан вилоятда қилинган ташвиқотчилик найранги сабаб бўлди. Шимолий Ирландия ишлари билан шуғулланувчи министр Ж. Прайорнинг ташаббуси билан тузилмоқчи бўлган шу ассамблеяга бериладиган ваколатлар жуда кемтик бўлганлиги сабабли ҳатто буржуа матбуоти ҳам ҳукуматнинг бу машмашаси барбод бўлишини олдиндан айтиб қўйган эди.

Консерваторларнинг бу галги «ташаббуси» аслида Ольстер проблемаларини сиёсий ҳал этишнинг тўла-тўкис барбод бўлган аввалги планларидан унчалик фарқ қилмайди. Ольстернинг кўпгина сиёсий бирлашмалари сайловда қатнашмоқчи эмасликлари тасодифий ҳол эмас.

Буюк Британия Коммунистик партияси билан Ирландия Коммунистик партияси бўлажак сайловни гражданлик ҳуқуқлари учун курашчиларга қарши бундан буёнги жабр-зулмларни ниқоблаш мақсадида қўйилган очиқдан-очиқ ташвиқотчилик қадами деб баҳоладилар.

А. ФЕДЯШИН.

ОҚ УЙДАГИ МУЗОКАРАЛАР

ВАШИНГТОН. Оқ уйда АҚШ президенти Р. Рейган билан АҚШга бир кунлик визит билан келган Ливан президенти А. Жмайел ўртасида музокаралар бўлиб ўтди. Музокараларда АҚШ вице президенти Ж. Буш, давлат секретари Ж. Шульц, президентнинг миллий хавфсизлик масалалари бўйича ёрдамчиси У. Кларк қатнашдилар. А. Жмайел АҚШ мудофа министри К. Уайнбергер билан ҳам учрашди.

АҚШ расмий кишиларининг баёнотидан маълум бўлишича, Америка томони Рейганнинг Яқин Шарқ хусусида «тинчлик ташаббуси» деган ташаббусини зўр бериб тиқиштиришга интилган. Маълумки, бу «ташаббус» шу регионда можарони мустаҳкам ва адолатли тарзда ҳал эта олмайди.

(ТАСС).

Бомбай — Ҳиндистоннинг энг катта шаҳарларидан бири бўлиб, у мамлакатнинг йирик саноат маркази ва денгиз портидир.

СУРАТДА: шаҳарнинг соҳилга яқин қисми.
(ТАСС фотохроникаси).

Мард майдонда синалади

ФИДОИЙЛАР

МАШИНА дала йўлидан елиб боряпти. Йўлнинг икки тарафи ҳам кенг пахтазор. Дам-бадам қаршимиздан пахта ортган тележкалар карвони ўтиб турибди. Пахтазорда сузаётган «зангори кема»ларнинг эса тиними йўқ.

— Бугунги кўрсаткич кечагидан кам бўлмаслиги керак, — деди ҳамроҳимиз область партия комитети қишлоқ хўжалик бўлимининг мудири Тоҳир Ҳамроқулов атрофга синчков назар ташлаб борар экан.

— Мана кўрасиз, — деди рулни бошқариб бораётган совхоз директори Баҳром Маллаев жиддий оҳангда. — Кўп бўлса бўладики, кам пахта топширмаймиз. Ана кўрдингизми, бугун машиналар барвақт теримга киришди. Ҳаво ҳам чарақлаб очилиб кетди.

Шу пайт рациядан «22 жавоб беринг», деган овоз эшитилди.

— Эшитаман, — чаққон жавоб берди директор.

— 3-бўлимдан гапиряпман. Бизга қўшимча яна бир нечта прицеп ажратилмаса бўлмайди, пахтани ташиб улгуролмаяпмиз.

— Ҳозир марказга хабар қиламан, тележкалар юборилади. Фақат суръатни бўшаштирманг.

— Марказ, 22-гапиряпти. — Директор ҳар бир сўзни дона-дона қилиб тушунтирарди. — 3-бўлимга қўшимча прицеплар юборилсин. 1-бўлим ҳозиргача қанча пахта жўнатганлиги ҳақида ахборот берсин. Бош инженерни ҳам топинг. Тўкилган пахтани терадиган машиналарни бўлимларга юбориш керак.

Директор рулни вазмин бошқарар экан, рация орқали тинимсиз топшириқ бериб боради. Қайси бўлимга нима етишмайди, қаерда, қайси бир ишни зудлик билан амалга ошириш лозимлигини тушунтирарди.

Дам ўтмай йўл юзидаги шинамгина шийпонга етиб келдик. Хирмонда терим машиналари бирин-кетин прицепларга терилган пахтани ағдариб, яна эгатларга равона бўлади. Механизаторлар ўртасидаги гап-сўзлар ҳам қисқа ва лўнда. Биз сочлари чангдан оқариб кетган ўрта ёшлардаги механизатор ёнига бордик. Унинг хорғин кўзлари уйқусизликдан қизарган эди.

— Ҳозиргача неча тонна пахта тердингиз? — сўради директор Холбой Мирзаевдан.

— 180 тоннадан ошди.

— Яна қанча термоқчисиз? — биз ҳам суҳбатга қўшилдик.

— Мавсумда 300 тоннага етказаман, деган мўлжалим бор. Яна кўрамиз-да. Ерда ҳосил қолмагунча даладан чиқиш йўқ.

У бу сўзларни ўзгача бир қатъият, ишонч билан айтди. Сўнг енгил ҳаракат билан рулга ўтирди-да, газни босди.

— Чўлга шундай одамлар жуда керак, — деди директор унинг орқасидан ўйчан боқар экан. — Бу ернинг ташвишларига фақат мана шундай фидойиларгина чидаш беради. У ҳар куни 15—16 тоннага етказиб пахта терган пайтлари бўлди. Ҳозир ҳам 5—6 тоннадан кам термаяпти.

— Бир кунда шунча пахтани териш мумкинми, — деб сўраймиз совхоз директори Баҳром Маллаевдан. — Аввало кечаю-кундуз ишлашга одам қандай чидайди? Қолаверса, машинаси ҳолидан ҳам хабар олиши керакку.

Баҳром Маллаев ҳам айни навқирон ёшда. Оёғидан ўт чақнайдиган пайти. Унинг ҳаракати, ғайратини кўриб шундай фикр хаёлимдан ўтди.

— Шунақа пайтлар ҳам бўладики, одам чарчамайди. Пахта яхши очилган бўлса, машина тўхтовсиз ишлаб турса, кўп териш мумкин, — деди у ишонч билан. — Мен бунақа серғайрат механизаторлардан доимо кўнглим тўқ. Чунки улар машаққат билан етиштирган пахтасини тезроқ йиғиштириб олиш учун кунига 3—4 соат ухлашга ҳам рози. Машина масаласига келсак, ҳамма зарур қисмларни шу ернинг ўзига келтирамиз. Ҳар бир отрядда техника хизмати кўрсатиш звеноси ишлаб турибди. Машинанинг бирор жойи бузилса, ўша заҳоти тузатилади. Механизаторлар дам олаётган пайтда эса шпинделлар ювилиб, машина техника қаровидан ўтказилади.

— Оилавий экипажлар хўжаликка қандай наф келтиряпти?

— Улар ҳамиша бир-бирини қўллаб-қувватлайдилар, ёрдам берадилар. Бир бутун оила бўлиб топширилган ишни тез ва сифатли бажарадилар. Масаланинг яна бир томони бор. Бизга чўлда муттасил ишлайдиган кишилар керак. Оилавий бригадалар келдими, демак оилалар кўчиб келади. Мана, ҳозир йилига 5-10 та уй қурилиб, фойдаланишга топшириляпти. Кўчиб келишга талабгорлар эса кўп.

Директорнинг сўзларидан Собир Раҳимов номли совхознинг йил сайин юксалиб боришида мана шу оилавий бригадалар ҳиссаси салмоқли эканини ҳис қилдик.

Абдуғаффорлар оиласи чўлда ҳаммага ибрат бўладиган хонадонлардан бири. Оила бошлиғи Маматқул ота ҳозир пенсияда бўлса ҳам фикр-ёди пахтада. Пахта ташвишсиз бирор дақиқа ҳам туролмайди. Ўғиллари Кўчим, Аҳмад, Ҳабибулло, Нуриддинлар оилавий экипаж бўлиб дур теришяпти. Уларнинг бу йилги мақсади 600 тонна пахтани «пўлат этак»лардан бўшатиш.

Кўчим отанинг катта ўғли. Оилавий бригадага бошчилик қилади. Бундан ўн йил илгари шу ерлардан 17 центнердан аранг ҳосил олинарди. Бу йил эса 45 центнерлик марра кўзланяпти. Бригадада биринчи теримдаёқ гектаридан 32 центнердан ҳосил йиғиб олинди.

Совхозда ҳозир 9 та оилавий бригада бор. Улар хўжаликнинг 7 минг тоннадан ортиқ пахтасини териб берди. Уларнинг бир-бирига елкама-елка туриб қилаётган меҳнатини кўриб кишининг ҳаваси келмай қолмайди. Бугунги кунда уюлган 12 минг тонналик хирмонда уларнинг улушлари катта бўлди.

Машина асфальт йўлдан елиб бораркан, ҳамроҳимиз Тоҳир ака яна директорга гап ташлади.

— Мана бу йил 40 центнерлик марра кўзланаётган экан, бу жуда яхши ният. Аммо алмашлаб экиш нима бўляпти? Ҳар йили муттасил шунча ҳосил етиштириш учун ернинг қувватини ошириш, уни дам олдириш ҳам кераккку.

— Тўғри айтасиз, — деди директор кўзларини пахтазордан узмай. — Ер чарчайди. Шунинг учун ҳам алмашлаб экиш тўла ўзлаштирилган. Бугун-эрта ҳайдов тракторлари пичани йиғиб олинган эски бедазорларни шудгорлашга киришади. Ҳар йили алмашлаб экиш картаси бўйича 200 гектар пахтазорга беда ва бошқа экинлар экилади. Бедазорлар эса пахтазорга айланади. Яна шуни ҳам айтиш кераккки, ерларга маҳаллий ўғитни ҳар йили картограмма асосида бериб боряпмиз. Шу йўл билан кам ҳосилли майдонларнинг унумдорлигини оширишга эришяпмиз. Ўтган йили 1 килограмм азот ҳисобига 20 килограмм пахта етиштирилди. Бу йил ана шу кўрсаткични янада оширишни мўлжаллаяпмиз.

Пахтазорларнинг кети узилмайди. 1-бўлим дала шийпонига етиб келганимизда катта тантана устидан чиқдик. Бу ерда совхоз партия ташкилотининг секретари А. Абдулатипов беш кунлик якуни бўйича пешқадамликни қўлга киритган бўлимга совхоз кўчма Қизил байроғини топшираётган экан. Суҳбатимиз шийпонда давом этди.

— Ҳозиргача ҳар гектар ердан 30 центнердан ошириб ҳосил йиғиб топширдик, — дейди бўлим бошқарувчиси Қувондиқ Боймирзаев. — Йиллик халқ хўжалик плани ошириб бажарилди. Энди бутун кучни 40 центнерлик марра учун сафарбар этяпмиз.

— Бу ҳақда алмашлаб экишнинг ҳосияти, — дейди Баҳром Маллаев хушчақчақ оҳангда. — Яқин-яқингача шу ерлардан 20 центнер атрофида ҳосил олинган бўлса, кейинги уч-тўрт йил ичида бу кўрсаткич икки баробарга ортди.

Чўл шароитида ҳар гектар ердан 40 центнердан ҳосил кўтариш, бу ерни қадрлаш, қийинчиликларга чидам билан бардош бериш, пахта учун беқиёс фидойилик эмасми. Хўжаликка ёш, билимдон ташкилотчи, серғайрат коммунист Баҳром Маллаев директор бўлиб келганда аҳвол анча оғир эди. Ўша йили совхозда пахта тайёрлаш йиллик плани аранг 50 процент бажарилганди.

Аҳиллик, ҳамжиҳатлик, дўстлик қудрати туфайли хўжалик тез юксалди. Ўтган йил якуни бўйича Бутунитгифоқ социалистик мусобақаси ғолиби деб топилди. КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроғи ҳамда диплом билан тақдирланди. Бу совхоз меҳнаткашлари ҳаётида катта воқеа бўлди.

Шу кунларда совхоз аҳли КПСС Марказий Комитетининг май Пленуми қарорларини амалга ошириш борасида собитқадамлик билан меҳнат қиляпти. Далаларда етиштирилган мўл «оқ олтин»ни тезроқ йиғиштириб олиш ишлари жадал олиб бориляпти. Ҳар бир чўлқувар меҳнат ғайрати жўш урган ҳолда катта хирмонга фидокорлик билан барака киритмоқда.

Пахтазорда умумий сафарбарлик. Республика партия ва ҳукуматининг мурожаатидан руҳланган теримчилар, механизаторлар, ҳашарчилар ҳаммаси бир бўлиб, ҳосилни жадал йиғиб-териб олишмоқда. Эсаётган салқин чўл шамоли юз-кўзларни силайди. Узоқдан юксалаётган пахта хирмонлари кўзга ташланади. Тобора кўкка бўй чўзаётган 14 минг тонналик «оқ олтин» тоғи ҳадемай қад ростлайди. Деҳқонларни шу ишонч, шу олий мақсад олдинга етакламоқда.

Н. ТЎРАЕВ,
«Қишлоқ ҳақиқати»нинг махсус мухбири. Октябрь райони.

...РЕСПУБЛИКАДА ЯШОВЧИ ҲАР БИР КИШИ «ОҚ ОЛТИН» ҲОСИЛИНИНГ ТАҚДИРИ УЧУН ШАХСАН ЖАВОБГАР ЭКАНИНИ АНГЛАШИ, 82-ЙИЛГИ ПАХТА ҲОСИЛИ УЧУН КУРАШДАГИ ЎЗ ЎРНИНИ ВИЖДОН АМРИ БИЛАН БЕЛГИЛАБ ОЛИШИ ШУ ДОЛЗАРБ КУНЛАРДА ПАХТАКОР БЎЛИШНИ ЎЗИНИНГ БОШ ВАЗИФАСИ ДЕБ ҲИС ЭТИШИ КЕРАК. (Республика партия ва ҳукуматининг Мурожаатидан).

СУРАТДА: совхоз партия комитетининг секретари ўртоқ А. Абдулатипов илғор бўлим бошқарувчиси Қувондиқ Боймирзаевга кўчма Қизил байроқни топширмоқда.

ҲАР ДАМ ҒАНИМАТ, СУРЪАТ БЎШАШМАСИН

(Боши биринчи бетда).

Термиз районидаги Жданов номли колхоз пахтакорлари ғалаба рапортига имзо чекдилар. 5.407 тонна ингичка толали пахта топширилди. Ҳар гектар ердан 41 центнергача ҳосил олиб, ялпи хирмонни 6.000 тоннага етказиш — хўжалик заршуносларининг эзгу ниятидир.

Область механизаторлари орасида юбилей йили юксак маррасини эгаллаш учун социалистик мусобақа қизғин тус олди. Ўз машинаси бункеридан 545 тонна хом ашё тўккан Жарқўрғон районидаги «Сурхон» совхозининг механизатори Хайрулла Шаропов; 447 тонна пахта терган Шеробод районидаги Н. Муродов номли совхоз механизатори Муродали Қудратов; 446 тонна «оқ олтин»ни бункердан бўшатган Гагарин районидаги А. Набиев номли совхоз механизатори Қурбон Ғанисвлар социалистик мусобақада пешқадамлик қилмоқдалар.

Жарқўрғон районидаги «Жарқўрғон» совхозидан чевар теримчи Ҳанифа Чориева 9.935 килограмм, Гагарин районидаги «Советобод» совхозидан теримчи Фотима Ўзбекова 9.990 килограмм пахта териб, мусобақа ғолиби бўлишяпти.

ҚҚАССР

Автоном республикада яна бир хўжалик — Хўжайли районидаги «Коммунизм» колхози маррага етди. Ҳар гектар ердан 41 центнердан ҳосил кўтарилди. Ялпи ҳосилнинг 70 проценти машиналарда терилди. Ўтган ўн кунликда бу ерда 20 процент ўсишга эришилди. Ш. Дербисалиев, Т. Ўтамбетов, С. Қутлимуротов ўртоқлар бошлиқ бригадаларда ҳосилдорлик 45—50 центнерни ташкил этди.

Хўжалик коллективи давлатга яна 700 тонна пахта сотиб, ҳосилдорликни 51 центнерга етказишга ваъда қилди.

Андижон

Область меҳнаткашлари эл хирмонига 405.000 тоннадан зиёд пахта топширдилар. Бу хирмонга Москва, Избоскан ва Балиқчи районларининг меҳнаткашлари катта улуш қўшишди. Йиғим-терим суръати бўйича Қўрғонтепа райони пахтакорлари олдинда бормоқдалар. Бу ерда ўн кунлик ўсиш 20 процентни ташкил этди. Район далаларида ишлатилаётган 192 пахта териш машинасининг ўртача иш унуми 3 тоннани ташкил этди.

Республика партия ва ҳукуматининг Мурожаатига лаббай, деб жавоб бераётган Пахтаобод райони меҳнаткашлари терим суръатини бўшаштирмаётирлар. 20 октябрь куни далаларда 1.400 теримчи ишлади.

Тошкент

Ўрта Чирчиқ районидаги Охунбобоев номли колхоз заршунослари социалистик мажбуриятларини адо этдилар. 1.155 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 36 центнердан ҳосил кўтарилди.

Бўка районидаги «Октябрь 40 йиллиги» колхози оширилган социалистик мажбуриятини бажарди. 1.020 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 50 центнердан ҳосил кўтарилиб, давлатга 5.111 тонна хом ашё топширилди. Ўз агрегатлари бункеридан 250—300 тоннадан «оқ олтин» тўккан Элбой Очилов, Сервар Усенов, Михаил Галин каби механизаторлар бу муваффақиятга катта ҳисса қўшдилар.

Бухоро

Вобкент районидаги Қўриқ 1-«Вобкент» совхозида социалистик мажбурият адо этилди. 1.070 гектар янги ернинг ҳар гектаридан 15 центнердан ҳосил кўтарилди. Давлат хирмонига 1.500 тонна «оқ олтин» жўнатилди.

Республика партия-ҳукуматининг Мурожаатидан руҳланган Қоракўл райони меҳнаткашлари пахта майдонида жасорат кўрсатмоқдалар. Бу ерда область бўйича энг юқори кўрсаткичга эришилмоқда. Кунига йиллик планнинг 1,4 проценти миқдорида пахта тайёрланаётир. Ленин номли колхоз меҳнаткашлари 3.890 тонна пахта топшириб, халқ хўжалиги планини адо этдилар. Ялпи ҳосилнинг 85 проценти биринчи сортларга қабул қилинди, ҳосилдорлик 38 центнерни ташкил этди.

Қашқадарё

Шаҳрисабз районидаги Энгельс номли колхоздан Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Ҳалиқул Муҳаммадиев бошлиқ бригада йиллик планни бажарди. Хирмонга 810 тонна хом ашё топширилди. Бригада коллективи бу кўрсаткични 1.000 тоннага етказишга сўз берди. Косон районидаги «Шарқ Юлдузи» колхози деҳқонлари ингичка толали пахта топшириш планини бажардилар. 580 гектар майдондан 1.830 тонна хом ашё йиғиштириб олинди. Ҳар гектар ердан 43 центнердан ҳосил кўтарилди.

Сирдарё

Ворошилов районидаги «Гулистон» совхози меҳнаткашлари социалистик мажбурият ҳисобига пахта топширмоқдалар. Эл хирмонига 8.050 тонна «оқ олтин» топширилди. Машина терими плани 113 процент бажарилди. Хўжалик пахтакорлари ялпи ҳосилни 9 минг тоннага етказиш учун курашмоқдалар.

Жиззах

Октябрь районидаги Охунбобоев номли совхоз меҳнаткашларига Тошкент фармацевтика институти студентлари яқиндан ёрдам бермоқдалар. Ўтган куни улар хирмонга 85 тонна пахта топширдилар, кўмакдошларнинг мавсум бошидан бери терган пахтаси 1.212 тоннага етди.

Тошкент темир йўл инженерлари институти студентлари шу райондаги Собир Раҳимов номли совхозда пахта теришмоқда. Мавсум бошидан бери уларнинг терган ҳосили 858 тоннага етди.

Навоий

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва республика Министрлар Советининг Мурожаати область меҳнаткашларининг меҳнат ва сиёсий активлигини жўшдириб юборди. Қизилтепа районидаги «Ленин йўли» колхозидан Ғаффор Тўхтаев бошлиқ бригада ҳар гектар ердан 43 центнердан ҳосил олиб, 60 центнерлик марра сари дадил қадам ташламоқда. «Нарпай» совхозидан ёш механизатор Маҳмуд Бобоев ўтган куни ўз бункеридан 5 тоннадан ошиқ пахта тўкди.

Навоий районидаги «СССР 60 йиллиги» совхозидан Тўти Тўхтаева бошлиқ оилавий звено зарбдорчасига меҳнат қилмоқда. Бу звено бир кунда 410 килограмм хом ашё терди.

Наманган

Чортоқ районидаги А. Навоий номли колхоз деҳқонлари ғалаба рапортига имзо чекдилар. Давлатга 5.940 тонна аъло сифатли хом ашё топширилди. Ялпи ҳосилнинг кўп қисмини ипак пахта ташкил этади. Хўжалик плани—район планининг 25 процентини ташкил этади. Давлатга сотилган хом ашёнинг 85 проценти биринчи сортларга қабул қилинди.

Республика партия ва ҳукуматининг Мурожаатига жавобан колхоз меҳнаткашлари Улуғ Октябрь 65 йиллиги нишонланадиган кунгача эл хирмонига яна минг тоннадан кўп «оқ олтин» топшириб, ялпи хирмонни 7 минг тоннага етказишга сўз бердилар.

Пахтакорлар шу кунларда йиғим-терим ишларини янада қизитиб, қувончли ютуқларга эришмоқдалар. Гулистон районидаги «Октябрь» колхозининг Жаббор Оғалиев бошлиқ бригадаси коллективи 140 гектар пахта майдонининг ҳар гектаридан 50 центнердан «оқ олтин» топшириб, йиллик пахта топшириш планини ошириб бажарди.

СУРАТДА: бригада бошлиғи Ж. Оғалиев.

ТЎРАЕВ фотоси.

ИЛҒОР УСУЛ ҚЎЛ КЕЛДИ

Хўжалигимиз пахтакорлари юбилей йилида тадбиркорлик ва маҳорат билан ишлаб мўл ҳосил етиштиришга эришдилар. Бугунги кунда 653 гектар майдондаги ҳосилни йиғиб-териб олиш уюшқоқлик билан олиб бориляпти.

Пахтачиликда илғор Тошкент технологиясини қўллаш яхши самараларни беряпти. Дала ишларини ана шу технология асосида ташкил этганлигимиз барвақт, мўл ва сифатли пахта етиштиришда асосий омил бўлди. Бугунги кунда эса ана шу илғор тажриба асосида йиғим-терим қизғин давом эттириляпти.

Республика партия ва ҳукуматининг Мурожаати биз пахтакорларни янада ғайрат билан ишлашга даъват этяпти. Терим техникасини юксак унум билан ишлатишга эришяпмиз. Шу боисдан ҳам 40—55 центнерлик ҳосил учун курашаётган илғор бригадаларда дастлабки марра эгалланди. Жумладан, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Дадаортиқ Сўфиев, Дадайўлдош Бакриев, Дадамалла Ортиқов, Султонали Султонов бошлиқ бригада коллективлари мажбурият ҳисобига ҳосил топширмоқдалар. Бу бригадаларда терим агрегатларидан унумли фойдаланилди. Ҳар бир машина билан ўртача кунига 8—9 тоннадан пахта теришга эришилди.

Пахта терими дала-бункер-тележка-қабул пункти поток усулида ташкил этилган. Далада терим-транспорт отрядлари иши икки сменада ташкил қилинган. Шунинг учун ҳам кунлик суръат юқори бўляпти. Ҳамкасбларимдан Сангин Нишонов, Мансур Маҳбуров, Қодир Салимовлар шу кунгача 200 тоннадан ошириб пахта териб қўйдилар. Уларнинг нияти мавсум охиригача бу кўрсаткични 250—300 тоннага етказишдир.

Пахта теримида кўпминг-килограммчи теримчилар ҳам астойдил меҳнат қилишяпти. «Қизил дуррача» мусобақасида Гулчеҳра Маҳмудова, Муборак Тўлаганова, Нигора Мунирова, Муяссар Юсупова, Ҳамида Маматова каби ўнлаб кўпминг-килограммчилар пешқадамлик қилмоқдалар. Улар бу йилги мавсумда 8—10 тоннадан пахта теришга аҳд қилишган.

Об-ҳавонинг қулай кунларидан унумли фойдаланаётган пахтакорларимиз терим суръатини бўшаштирмаётирлар. СССРнинг шонли 60 йиллик юбилейини меҳнатда муносиб совғалар билан қарши олиш мақсадида барча имкониятлар ишга солиняпти. Бу йил ҳар гектар ердан 35 центнердан ҳосил топширишга ният қилган эканмиз, бу албатта ошириб адо этилади.

Етмиш НИШОНОВ,
Олтиариқ районидаги «Пахтаобод» колхозининг механик-ҳайдовчиси.

УЛКАН ХИРМОН УЧУН

Республика районларида пахта тайёрлашнинг бориши тўғрисида шу йил 21 октябрга бўлган

МАЪЛУМОТ

(Планга нисбатан процент ҳисобида)

Биринчи устун — районлар; иккинчи устун — мавсум бошидан буён тайёрланган пахта; учинчи устун — шу жумладан машинада терилган пахта.

ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ		
Бўка	113,93	112,67
Оққўрғон	108,37	104,08
Ғалаба	105,75	105,80
Пискент	105,09	108,45
Ўрта Чирчиқ	102,52	100,60
Коммунистик	101,70	92,58
Янгийўл	99,41	97,30
Бекобод	98,81	87,48
Чиноз	95,05	96,81
ХОРАЗМ ОБЛАСТИ		
Гурлан	105,69	87,56
Хонқа	103,20	102,41
Хива	100,03	89,01
Шовот	98,62	90,29
Янгибозор	96,90	84,85
Боғот	90,34	83,35
Қўшкўпир	88,92	72,61
Хазорасп	85,19	54,87
Урганч	82,37	57,57
Янгиариқ	80,86	78,05
ҚОРАҚАЛПОҒИСТОН АССР		
Беруний	102,62	85,69
Тўрткўл	99,24	76,36
Элликқалъа	99,01	93,29
Хўжайли	95,38	84,52
Чимбой	88,91	83,95
Нукус	86,07	81,11
Ленинобод	82,52	77,82
Кегайли	79,51	49,24
Қораўзак	78,81	75,56
Амударё	76,82	56,78
Шуманай	76,31	69,14
Қўнғирот	73,20	63,96
БУХОРО ОБЛАСТИ		
Ғиждувон	107,38	78,29
Олот	102,28	17,81
Қоракўл	92,17	56,19
Ромитан	85,68	38,27
Вобкент	83,57	42,31
Когон	82,22	11,53
Бухоро	81,76	4,09
Свердлов	81,32	23,18
Шофиркон	73,52	26,83
Пешку	71,22	12,52
НАВОИЙ ОБЛАСТИ		
Қизилтепа	85,75	65,55
Навоий	83,08	54,08
Хатирчи	81,00	57,34
Навбаҳор	74,24	39,59
СУРХОНДАРЁ ОБЛАСТИ		
Ленин йўли	108,29	113,93
Қумқўрғон	91,81	47,67
Термиз	90,01	26,55
Гагарин	89,99	106,55
Ангор	86,89	79,39
Шеробод	84,39	63,35
Бойсун	80,77	66,50
Жарқўрғон	78,33	46,12
Шўрчи	66,08	13,75
Денов	63,44	15,60
Сариосиё	59,04	15,43
Олтинсой	53,72	7,55
СИРДАРЁ ОБЛАСТИ		
Оқолтин	90,12	98,33
Ворошилов	88,91	100,00
Боёвут	80,00	84,36
Ильич	76,83	73,43
Гулистон	73,59	79,50
Комсомол	71,83	70,20
Ховос	64,13	58,01
Сирдарё	60,52	60,44
Меҳнатобод	50,95	36,02
ЖИЗЗАХ ОБЛАСТИ		
Арнасой	84,52	90,94
Октябрь	83,77	95,38
Мирзачўл	75,97	74,30
Дўстлик	70,72	73,86
Пахтакор	61,77	56,21
Фориш	60,48	27,16
Жиззах	59,51	39,96
Зарбдор	49,85	31,20
НАМАНГАН ОБЛАСТИ		
Наманган	83,36	63,09
Уйчи	80,62	16,58
Чортоқ	80,06	36,90
Тўрақўрғон	79,71	83,43
Учқўрғон	75,40	69,96
Норин	70,86	49,20
Янгиқўрғон	66,06	5,78
Поп	65,99	42,85
Косон	64,55	36,31
Чуст	59,57	3,37
Задарё	56,85	46,15
АНДИЖОН ОБЛАСТИ		
Ленин	78,78	38,45
Москва	78,28	61,83
Андижон	71,81	49,47
Бўз	70,69	62,50
Избоскан	70,30	44,28
Олтинкўл	70,10	41,87
Марҳамат	68,66	53,05
Пахтаобод	67,44	41,38
Балиқчи	67,24	36,16
Қўрғонтепа	62,22	48,01
Хўжаобод	61,67	45,88
Комсомолобод	57,69	41,90
Жалолқудуқ	55,77	44,92
ҚАШҚАДАРЁ ОБЛАСТИ		
Қамаши	83,21	60,54
Қарши	74,81	80,84
Китоб	73,98	53,20
Баҳористон	73,01	57,74
Шаҳрисабз	72,90	29,20
Ульянов	71,61	69,38
Чироқчи	68,79	48,40
Ғузор	68,72	27,56
Кўкдала	68,16	35,58
Яккабоғ	67,05	54,05
Косон	66,36	54,55
Нишон	65,79	46,81
Муборак	61,19	63,65
У. Юсупов	54,92	43,77
Толлимаржон	27,49	10,61
САМАРҚАНД ОБЛАСТИ		
Каттақўрғон	87,83	74,94
Пахтачи	71,41	66,86
Нарпай	68,67	49,48
Жомбой	66,08	46,54
Оқдарё	65,85	45,65
Пастдарғом	59,84	53,81
Пайариқ	57,74	36,72
Иштихон	54,65	38,89
Большевик	53,75	39,38
ФАРҒОНА ОБЛАСТИ		
Бувайда	70,41	43,06
Қува	68,82	69,47
Олтиариқ	68,00	44,73
Ленинград	67,90	23,29
Фарғона	66,11	26,08
Киров	65,60	47,84
Тошлоқ	64,78	52,53
Риштон	63,54	43,05
Охунбобоев	63,00	39,30
Фрунзе	61,33	32,84
Ўзбекистон	60,94	37,38
Қувасой шаҳри	57,63	59,38
Боғдод	54,59	46,05
Ёзёвон	46,86	41,26

ДАЛАДАГИЛАР САЛОМАТЛИГИНИ ЎЙЛАБ

Пахта йиғим-терими авж олган айни кунларда Ленинград районидаги Оҳунбобоев номли колхоз врачлик амбулаторияси ўз фаолиятини янада активлаштирмоқда. Шифокорлар намунали хизматлари билан пахтакорлар сиҳат-саломатлигини назорат қилиб, уларнинг баракали меҳнат қилишларига ўз ҳиссаларини қўшмоқдалар.

Амбулатория коллективи колхозчиларга мавсум давомида намунали медицина хизмати кўрсатиш учун махсус белгиланган тадбирларни амалга оширмоқда. Барча бригадаларда турли касалликлар, уларнинг келиб чиқиш сабаблари ва олдини олиш юзасидан суҳбатлар ўтказиляпти. Шунингдек, улар дала шийпонларида тиббий ёрдам бурчакларини зарур дори-дармонлар билан таъминлаб турибдилар. Бу ишда терапевт-врач Ҳафизахон Ўсарова, ҳамшира Маликахон Исомиддинова, фельдшерлардан Неъматжон Ўринов, Меликўзи Исломовлар, айниқса, фаол қатнашиб, пахтакорлар ҳурматига сазовор бўлишяпти.

— Фарзандлари саломатлиги ва тарбиясидан кўнгиллари тўқ бўлган оналарнинг меҳнати унумли бўлади, — деди амбулатория мудири Манзурахон Мамадиева. — Болалар боғчалари тарбиячиларини уч-тўрт кунда алмаштириб турардик. Бу йилги мавсумда тарбиячилар доимий қилиб тайинланди. Уларни мунтазам равишда медицина кўригидан ўтказиб турибмиз. Барча бригадаларда тарбиячилардан активларимиз бор. Активларимиз болалар, колхозчилар, механизаторлар саломатлигини муҳофаза қилишда шифокорларга яқиндан ёрдам бераётирлар.

Ҳ. НАЖИМОВ.

Одамийлик ҳақида ўйлар

Бахт нима ўзи? Қандай одамни бахтли санаймиз? Шу ҳақда гап кетса, кишилар турлича мулоҳазаларга борадилар. Шундайлар ҳам борки, улар кўпчилик манфаати йўлида, эл-юрт омонлиги, бошқалар фароғати учун фидо бўлишни бахт деб биладилар. Айримлар эса бекамикўст камолга етиб, тинч ва осойишта умр кечириш, тўкин-сочин яшаш ва бирор нарсага муҳтож бўлмасликни бахт деб биладилар.

Орамизда ҳатто кўп болали бўлишни катта бахт, фарзандсизликни бахтсизлик деб ҳисоблайдиганлар ҳам учраб туради. Агар шундай дейдиган бўлсак, у ҳолда гапнинг тўғрисини айтсам, мени эримдан, бахт-саодатимдан ажратиб олиши тайин. Усиз мен қандай яшайман? Умр йўлдошимсиз ўтган ҳаёт ҳаёт эмас, ахир! Эрим ҳам мени жон-дилидан ортиқ кўради. Бир кун кўрмаса, минг йил кўрмагандек, пешвоз чиқади.

Эсимда, врачларнинг охирги хулосасини олган кунимиз тонг отгунча мижжа қоқмадик. Мен уни юпатаман, у эса мени. Кўзларидан мўлт-мўлт ёшлар тўкади, тилсиз ёлворади. Бутун борлиғи ўртаниб, ўт бўлиб ёнаётганини сезиб турибман.

Эрталаб унсизгина наридан-бери нонушта қилдик. Уйга кириб, ишга отланаётган эди, мени чақириб қолди. Киришим билан бағрига маҳкам босиб, меҳрибонлик билан сочларимни силади. Билдимки, кўзларимга тик қарай олмайди. Ўпкаси тўлган ҳолда: «Мен розиман. Тақдирга тан бериш керак. Мени деб гулдек умрингизни ҳазон қилманг», деди-ю ўкириб юборишдан чўчиб, югурганча ташқарига чиқиб кетди.

ЁМОН СЎЗ

ДИЛ КЕМИРАР

умр йўлдошим иккаламиз бахти қаролар эканмиз-да, деган хаёлга бораман мен. Бундай дейишимнинг боиси бор, албатта. Умр йўлдошим билан турмуш қурганимизга анча бўлиб қолди. Иккаламиз тинч-тотув ва бахамжиҳат яшаймиз. Бирон нарсага муҳтож эмасмиз. Рўзғоримиз бут. Фақат орамизда фарзанд йўқ. Бу уни ҳам, мени ҳам ўйлантиради, изтиробга солади.

Бир воқеа ҳеч ёдимдан чиқмайди. Кунларнинг бирида қайнонам билан эримнинг суҳбати қулоғимга чалиниб қолди.

— Болалик уй — бозор, боласиз уй — мозор, деб бекорга айтишмаган, — дерди қайнонам эримга. — Бахти қаро бўлиб, неварасиз ўтаманми? Уйимдан чақалоқнинг ҳиди келиб туришини истайман. Кўча-кўйда неварасини етаклаб бораётган кампирларни кўрсам, бирам ҳавасим келадики...

Бу гаплар менга роса алам қилди. Вужудимдан қалтироқ чиқиб кетди. Хонамга кириб олиб, ҳўнг-ҳўнг йиғладим. Кечаси билан минг азобда тўлғаниб чиқдим. Умр йўлдошим ҳам мижжа қоқмади, яхши гаплар айтиб, кўнглимни кўтаришга ҳаракат қилди. Аммо унинг бирорта гапи қулоғимга кирмас, ўз ўтимда ўзим ковурилар, ўзимни қўйгани жой тополмасдим. Йиғлайвериб кўзларим қизариб, қовоқларим шишиб кетди...

Эртаси нонушта пайти ҳеч биримиздан садо чиқмас, гапимиз гапимизга қовушмасди. Ишга кетар пайти ёлғиз қолганимизда умр йўлдошим менга юзланди:

— Назира, докторга кўрсатайлик, ажаб эмас давоси топилиб қолса. Бир неча йиллар фарзанд кўрмай юриб, кейин болалик бўлиб кетганлар ҳам бор-ку. Бахтимизни бир синаб кўрайлик.

Аввал маҳаллий докторларга, кейин Тошкентга бориб каттароқ врачларга учрадик. Не сўз билан айтайки, айб умр йўлдошимда экан. Буни сир сақладик, кўп вақт ҳеч кимга билдирмадик. Туққан онам қисталанг қилиб туриб олганида, «Айб ўзимда», деб айтдим. Агар

Мен ҳам ғалати бўлиб кетдим. У билан илк марта учрашган, кейинчалик бир-биримизни синаб, кўнгил қўйишган, никоҳ тўйидан кейин ўзимизни дунёда энг бахтиёр сезган кунларимизни эсладим. Бирга ўтказган йилларимиз кўз олдимдан кино лентасидек бир-бир ўтди. Бу йиллар бизни бир-биримизга шунчалик яқин қилган, бир-биримизга шунчалар суяниб қолган эдикки, энди ҳеч қачон айри яшай олмаймиз.

Эримнинг бу сўзларидан кейин бошим қотганча ишга йўл олдим. Ўз ўйим билан бўлиб, ишхонага қандай етиб борганимни ҳам сезмай қолдим. Кун бўйи ишлаган, дугоналарим билан суҳбатлашган бўлдим. Аммо улар нима деди-ю мен нима дедим, асло билолмайман, эс-ҳушим ўзимда эмасди. Иш куни қандай ўтганини ҳам сезмадим.

Ўша куни уйга барвақтроқ қайтиб, умр йўлдошим яхши кўрадиган овқатни тайёрладим. Мана, у ҳам ишдан қайтди. Эшикдан кириб келганида гўё ҳеч нарса бўлмагандек, очиқ чеҳра билан кутиб олдим. У ҳайрон, кўзлари мендан сон-саноқсиз саволлар сўрайди. Лекин ўзимни билмаганга оламан. Ниҳоят, унга юзландим, юрагимда туғилган гапларимни айтишга журъат қилдим.

— Сиз билан шунча йил умр кечирдим. Сизга шунчалик ўрганиб қолдимки, бундан кейинги ҳаётимни сизсиз тасаввур қилолмайман. Сиз — менинг ҳаётимсиз!

У кутилмаган бу гаплардан ўзини йўқотиб қўйди. Бир дақиқа нима қиларини билмай, анграйиб туриб қолди. Кейин ўзини қўлга олди-да, қулочларини очганча менга ташланди. Кўзларидан оққан ёшларини яширишга ҳаракат қилар, аммо бунинг уддасидан чиқолмасди. Менинг кўзларимда ҳам ёш қалқиди. Булар — қувонч ёшлари эди.

Анчагача бир-биримизга бесўз тикилиб, туриб қолдик. Ниҳоят, эрим ўртадаги сукунатни бузишга жазм этди.

— Биз ҳам бола боқсак, нима бўларкин? — деди у менга савол назари билан кўзларини тикиб. — Ахир шундай қилаётганлар оз эмас-ку.

Мен ҳам шу гапни айтишга журъат излаётгандим.

Мана, шу гапга ҳам анча йил бўлди. Асраб олган боламизга шунчалик ўрганиб қолдикки, энди усиз ўтган бир дақиқа ҳам бизга йилдек туюлади, еганимиз татимайди. Уни ўз жигаримиздек ардоқлаймиз, севиб эркалаймиз. У бизни маҳкам боғлаган кўзга кўринмас сеҳрли ришта ва овунчоғимиз бўлиб қолди. Ундан боримизни аямаймиз, ҳеч нарсадан камситмаймиз. Келгусида бизга вафодор бўлиб ўсиши, эсли-ҳушли ва меҳрибон бўлиб вояга етиши учун жон куйдирамиз.

Бир куни Бахтиёр (асраб олган ўғлимизга шундай деб ном қўйганмиз) кўчада бир тўда тенгдошлари билан ўйнаётиб, тасодифан қоқиниб кетибди ва қўшнимизнинг ўғли Ҳайдарга бориб урилибди. Бахтиёр дарҳол ундан кечирим сўрабди. Аммо Ҳайдар ўрнидан турибди-ю, йиғлаганча уйларига йўл олибди. Унинг онаси маҳаллани бошига кўтариб, жанжал қилди. Бахтиёрни тирик етимдан олиб, тирик етимга солди. Оғзига келганини қайтармади. Биз, эр-хотин шаънимизга нималар демади. Олдига чиқишга, кечирим сўрашга менда мадор йўқ, нима қиларимни билмайман. Хайрият, маҳалла-кўй, катталар ўртага тушиб, ҳай-ҳай билан жанжалнинг олдини олишди.

Лекин қўшнининг қарғишлари Бахтиёрга қаттиқ таъсир қилганди. У алламаҳалгача ўзини босолмади. Шунча алдамай. «Ота-онам ким? Улар қаерда? Топиб беринглар?» — деб ҳархаша қилди. Бор гапни айтишдан бошқа илож қолмаганди. «Дунёда бизнинг сендан бошқа ҳеч кимимиз йўқ, сен — бизнинг кўрар кўзимиз, овунчоғимиз, тоғдек таянчимизсан», — дедик эр-хотин навбат билан бағримизга босиб.

Бола бечора ўксиб-ўксиб эримнинг тиззасига бош қўйганча ухлаб қолди. Биз ҳам алламаҳалгача ноxуш ўтирдик. Арзимаган нарсадан жанжал кўтариб, «Яхшики, бировнинг боласи. Ўзингнинг фарзандинг бўлганда, бир йўла бошингга кўтариб оларкансан-да», — деб таъна қилган, бегуноҳ, норасиданинг юрак-бағрини хун қилган қўшнимизнинг беодоблигини ҳеч ҳазм қилолмадик. Боламизни дашномлардан халос қилиш, турмушимизга раҳна тушмаслиги учун бошқа маҳалладан жой олиб, кўчиб кетдик. Ҳар қалай Бахтиёримиз биз айтган гапларга ишонди, олдингидек қувончимиз бўлиб қолди.

Аммо ёмон гап ёмон экан. Шунча йиллар яшаган маҳалламиз, яхши қўшниларни ташлаб, кўчишга мажбур бўлдик. Орамизда арзимаган нарсадан кийик топиб, одамларнинг гулдай турмушини вайрон, юрак-бағрини қон қиладиган кишилар ҳали ҳам учраб туриши мени ажаблантиради. Ёмон сўзлари билан одамлар орасига раҳна ва нифоқ соладиган, улар оромини бузадиган, кўнгил ришталарини узадиган бундай шахслар, наҳотки, жазосиз қолсалар? Уларнинг бундай қилмишлари жиноят эмасми? Сизлар нима дейсизлар, азизлар?

Маълум сабабларга кўра, ўғлимнинг ҳам, ўзимнинг ҳам, қўшнимиз ўғлининг ҳам номини ўзгартириб келтирдим.

НАЗИРА.

ДОНОЛАР ДЕЙДИЛАРКИ...

Біровга соғинса ҳар ким ёмонлик,
Ниҳоят, ул ўзи топмас омонлик.

Абулқосим ФИРДАВСИЙ.

Кимки қилса жафо, ситамни пеша,
Ўз илдизига ўзи уради теша.

Саъдий ШЕРОЗИЙ.

Юзсиз кишига юзлансанг, эсиз,
Ўзинг ҳам охир бўласан юзсиз.

Носир ХИСРАВ.

Ўзингга наштарни кўрмасанг раво,
Бошқаларга найза кўтарма асло.

Хисрав ДЕҲЛАВИЙ.

Сурхондарё области. Сариосиё районидаги «Коммунизм» аграр-саноат ишлаб чиқариш бирлашмасида «Меҳнат ва шон-шуҳрат» музейи ташкил этилди. Бу ердан жой олган кўплаб экспонатлар хўжалик илғор кишиларининг ҳаёти ҳақида ҳикоя қилади.

СУРАТДА: «Меҳнат ва шон-шуҳрати» музейининг ташқи кўриниши.

Ш. АЛИМОВ фотоси.

(ЎзТАГ).

Ахборот

«ОҚ ОЛТИН» МИРИШКОРЛАРИНИ МАДҲ ЭТИБ

Бу йил Фарғона область пахтакорлари она-Ватанга 600 минг тонна «оқ олтин» армуғон этишга аҳд қилишган. Ана шу долзарб мавсумда дала меҳнаткашлари жасоратини мадҳ этиш, уларнинг ибратли ишларини оммалаштириш мақсадида «Фарғона чақмоғи» чиқарила бошланди.

Область матбуот марказининг органи ҳисобланган «Фарғона чақмоғи»нинг биринчи сони газетхонларга манзур бўлди. Унинг саҳифаларида азамат пахтакорларнинг бугунги кундаги қаҳрамонона меҳнати атрофлича ҳикоя қилиб берилган. «50 центнер учун» деб номланган мақола эса Қува районидаги Охунбобоев номли колхознинг Замирахон Нуралиева бошлиқ илғор бригадаси қўлга киритган меҳнат зафарига бағишланган. Фарғона районидаги Ленин номли колхознинг механик-ҳайдовчилари эришаётган ютуклар «Ибрат» сарлавҳали материалда ўз ифодасини топган.

«Фарғона чақмоғи»нинг махсус кўчма сонлари ҳам газетхонларга тақдим этилади.

А. АЛИМОВ.

КИТОБ ЖАВОНИНГИЗГА

ДЕҲҚОНЛАР, СИЗЛАР УЧУН

Республикамиз нашриётлари СССР ташкил топган куннинг 60 йиллигига муносиб туҳфа ҳозирлашмоқда. Чунончи, улар қишлоқ меҳнат аҳли учун қатор адабиётлар нашр этдилар. Жумладан, «Ўзбекистон» нашриёти «Ўзбекистон колхоз ва совхозлари тарихи»нинг XI китобини босмадан чиқарди. Ушбу китобда Тошкент область Чиноз районидаги Киров номли колхоз, Жиззах область Фориш районидаги «Фориш» совхози, Андижон область Бўз районидаги Карл Маркс номли, Сурхондарё область Шўрчи районидаги Карл Маркс номли, Самарқанд область Иштихон районидаги «Зарафшон» колхозлари тарихи ва Наманган, Сирдарё, Фарғона областлари, шунингдек, Қорақалпоғистон АССР хўжаликлари ҳақидаги очерклар жамланган.

Яна шу нашриёт Шомил Хўжаевнинг «Ғўза тунлами ва унга қарши кураш» китобчасини ҳам чоп этди. Қишлоқ хўжалигидаги асосий зараркунандалардан бири бўлган ғўза тунлами ривожланиш даври мобайнида ўсимлик чин барглари катталашиб борган сари ўрта ва қуйи шохларига шикаст етказади. Тўла вояга етган қурт кўсакни тешиб, юмшоқ чигит билан озиқланади. Натижада шикастланган гул ва тугунчалар тўкилади, кўсак чирийди. Битта ғўза тунлами 20 та ҳосил элементини, 2—3 кўсакни зарарлаши таъкидланади рисолада.

«Медицина» нашриёти Шариф Отабоев ва Маннон Набиевларнинг «Диққат, уруғлар дориланмоқда» номли рисоласини нашр этди. Мазкур китобча Ватанимизнинг фахри бўлган пахта, шунингдек, дон, лавлаги, зиғир ва бошқа маҳсулотлар етказиб бериш мақсадида қишлоқ хўжалигимизда ишлаётган ишчи ва хизматчилар саломатлигини яхшилашга бағишланган. Унда ўсимликни тўла-тўкис бенуқсон ундириш ва ҳар хил касалликларга чидамлилигини ошириш учун ишлатиладиган заҳарли химикатларнинг хусусиятлари, уларнинг асоратлари хусусида сўз юритилади. Шу билан бирга заҳарли химикатлардан эҳтиёт бўлиш чора-тадбирлари, заҳарланиб қолганда врач келгунча тиббий ёрдам бериш тўғрисида ҳам тўхтаб ўтилган.

«Фан» нашриёти эса Қаҳҳор Хожиматовнинг «Ўзбекистоннинг зиравор ўсимликлари» китобини ўқувчилар ҳукмига ҳавола қилди. СССР ўсимликлари оламида 500 та, Ўзбекистонда эса 200 тадан ортиқ ўсимлик турлари зираворлик хусусиятига эга эканлиги аниқланган. Зиравор ўсимликлар маҳсулотлари халқ табобати ҳамда илмий медицинада кўплаб ишлатилади, улардан дори-дармонлар тайёрланади. Лекин катта аҳамиятга эга бўлган бундай тиббий бойликлардан фойдаланишга ҳанузгача етарли эътибор берилмаётир. Китобда шу ва бошқа масалалар хусусида таклиф, мулоҳаза ва истаклар билдирилган.

Н. ХОЛХЎЖАЕВА.

Хонқа районидаги Ал-Хоразмий номли йирик шоличилик совхозида янги «Шоликор» ансамбли ташкил этилди. СССР ташкил топганлигининг 60 йиллигига бағишлаб Ўрта Осиё халқларининг куй ва қўшиқларидан иборат концерт программаси тайёрлаган мазкур бадиий коллектив шу кунларда фақат ўз совхозидагина эмас, балки райондаги бошқа хўжаликлардаги чиқишлари билан дала меҳнаткашлари ҳурматига сазовор бўлмоқда.

СУРАТДА: ансамблнинг солисти Гулжаҳон Абдуллаева.

К. ОТАЕВ фотоси.

(ЎзТАГ).

ҲАР ТЎҒРИДА

ФИЛЛАР ҲУЖУМИ

1810 филдан иборат катта пода яқинда Ботсваннинг Зимбабве билан чегарасини бузиб ўтди ва республиканинг жануби-ғарбий районларини «босиб олди». Улкан бу ҳайвонлар далаларни пайҳон қилмоқдалар. Маҳаллий аҳоли ўртасида катта ваҳима уйғотяпти. Қишлоқ мактабларида машғулотлар тўхтаб қолди, магазинлар ва почталар ишламаяпти, деҳқонлар кўчаларга чиқишдан қўрқиб ўз уйларига беркиниб олишган. Мутахассислар келтирган маълумотларга кўра, Африканинг жануби-ғарбий регионида 65 йилдан бери бўлмаган мисли кўрилмаган даражадаги қурғоқчилик филларни чегарани бузишга мажбур этди.

ЎРИНДИҚСИЗ ВАГОНЛАР

Япония темир йўлларида ўриндиқлари бўлмаган дунёда ягона поездлар қатнайди. Вагонлардаги ўриндиқлар ўрнига полга похол солинган, тўшак, ўтириш учун кичкинагина ёстиқ қўйилган. Йўловчилар бундай вагонга пойафзалларини ечиб киришлари шарт.

ХАВФЛИ ТЎРТ МИНУТ

Американлик психиатр Ленарда Зуненнинг фикрича, эр-хотин ўртасида кун давомида икки марта жанжал келиб чиқиш эҳтимоли туғилади. Улардан биринчиси уйқудан тургандан сўнг дастлабки тўрт минут ва иккинчиси эса ишдан уйга қайтгандан кейин тўрт минут давомидаги учрашув «хавфли» ҳисобланади. Ноўрин гап, шубҳали хатти-ҳаракат, серзардалик ва бошқа шу каби ҳолатлар бошқа вақтда ҳеч қандай ёмон таассурот қолдирмаслиги мумкин, лекин ўша «хавфли» тўрт минутда эса тезда жанжалга айланиб кетадиган асабийликни қўзғайди. Зунен кўплаб оилаларни узоқ вақт кузатгандан сўнг бундай хулосага келганлигини тасдиқламоқда.

ФАВҚУЛОДДАГИ ҲОДИСА

Малайзиянинг Куала-Лумпур шаҳрилик ёш она бир ҳафта мобайнида 7 нафар қиз кўрди. Болаларнинг тўрттаси 12 соат мобайнида, бир ҳафта ўтгандан сўнг яна учтаси туғилди.

(ТАСС).

ҲУРМАТЛИ ЎРТОҚЛАР!

Қишлоқ ҳақиқати ГАЗЕТАСИГА ОБУНА ДАВОМ ЭТМОҚДА

Обуна «Союзпечать» агентликларида, алоқа бўлимларида ҳамда муассаса ва турар-жойларда, колхоз ва совхозларда, ўқув юртларида жамоатчи матбуот тарқатувчилар томонидан қабул қилинади.

Республиканинг қишлоқ жойларида обуна чекланмаган ҳолда ўтказилади.

Обуна баҳоси бир йилга — 7 сўм 80 тийин.

Обуна бўлиш ва матбуотни вақтида етказиб бериш юзасидан барча саволлар бўйича газета редакциясига, унинг жойлардаги мухбирларига, шунингдек, «Союзпечать» агентликларига мурожаат қилишингиз мумкин.

СПОРТ

МАВСУМ НИҲОЯСИДА

Ўтган чоршанба куни иккинчи лига, еттинчи зонал футбол командалари ўртасида СССР чемпионатининг охирги тур учрашувлари бўлди.

Маълумки, бу йилги мавсум давомида Самарқанднинг «Динамо» командаси муваффақиятли ўйин кўрсатиб, муддатидан олдин зона ғолиблигини қўлга киритишга эришди. Очиғини айтиш керакки, самарқандликлар ўз олдиларига қўйган мақсад — яъни зонада биринчи ўринни эгаллаш учун астойдил ҳаракат қилишди. Улар нафақат ўз майдонларида, балки сафарда ҳам жанговар ўйин кўрсатиб, чипор тўп мухлислари эътиборини қозона олишди. Динамочилар сўнгги турда ҳам сафарда ўйин ўтказишди. Уларни Ўшнинг «Олой» коллективи қабул қилди. Бу матч ниҳоятда жанговар ўтди. Томошабинлар 90 минут давомида дарвозаларга киритилган еттита тўпнинг шоҳиди бўлишди. Майдон эгаларига нисбатан бир тўп кўп киритган самарқандликлар учрашувни ўз фойдаларига (4:3) якунлашди. Зона ғолиби мавсум давомида 25 бор ғалаба қозонди. Олти учрашувда дуранг натижага эришди. Фақат беш ўйинда мағлубиятга учради. Рақиблар дарвозасига 63 та тўп киритди. Ўз дарвозасидан эса 19 та тўп ўтказиб юборди.

Фарғонанинг «Нефтяник» коллективи сўнгги турда ўз майдонида Хоразм областининг «Наримоновчи» командасини қабул қилди. Учрашувни ташаббускорликда ўтказган фарғоналиклар меҳмонларни ўйинни уч маротаба майдон марказидан бошлашга мажбур этишди. «Наримоновчи» футболчилари эса бир маротаба муваффақиятга эришишди, холос. 3:1 ҳисобида ғалабага эришган «Нефтяник» командаси очколар сонини 50 тага етказиб, мавсумни иккинчи ўрин билан якунлади.

Наманганнинг «Навбаҳор» командаси ҳам бу йил ўз ўйинлари билан мухлисларини хурсанд этди. Шуниси эътиборга лойиқки, улар рақиблар дарвозасини ишғол этишда энг яхши натижага эришдилар. «Навбаҳор» футболчилари айниқса Нукуснинг «Амударё» клуби билан бўлган учрашув давомида ҳужумкорликда тўп суриб, кўплаб чиройли комбинациялар намойиш этишди. Пировардида улар нукусликлар дарвозасига саккизта тўп йўллашди. «Амударё» коллективи бирон марта ҳам тўп кирита олмай, доғда қолди. Мазкур ғалабадан сўнг очколар сонини 47 тага етказган ва бир запас ўйини бўлган «Навбаҳор» коллективи биринчиликни учинчи ўрин билан якунлади.

Умуман, иккинчи лига еттинчи зона коллективлари ўртасидаги сўнгги тур учрашувлари ҳам ҳужумкорлик руҳида ўтди. Чунончи, Тошкентдаги маҳаллий «Старт» ва пойтахт областининг «Соҳибкор» командалари ўртасидаги матч 3:2 ҳисобида халқободлик футболчилар фойдасига ҳал бўлди. «Ҳисор» клуби «Янгиер» командаси билан бўлган учрашувда 3:1 ҳисобида ғолиб чиқди. Ленинободда маҳаллий «Хўжанд» футболчилари Тўрақўрғоннинг «Ёшлик» командасини қабул қилишди. Матчни ҳужумкорликда ўтказган майдон эгалари меҳмонлар дарвозасига жавобсиз уч тўп йўллашди. «Шаҳрихончи» — «Хива» коллективлари ўртасидаги ўйин 2:0 ҳисобида майдон эгалари фойдасига тугади.

УЕФА КУБОГИ УЧУН

Москванинг «Спартак» командаси футболчилари УЕФА кубоги учун навбатдаги учрашувни ўтказишди.

Спартакчилар В. И. Ленин номли Марказий стадионда Голландиянинг «Хаарлем» клуби билан куч синашдилар. Учрашувнинг 16-минутида Гесс ўз командасини олдинга олиб чиқди. Ўйин тугашига бир неча дақиқа қолганда эса Швецов меҳмонлар дарвозасига иккинчи тўпни киритди. Шундай қилиб, спартакчилар дастлабки матчда 2:0 ҳисобида ғолиб чиқишди.

Редактор И. СУЛАЙМОНОВ.

Телевидение

ШАНБА

23 ОКТЯБРЬ

● МТ I

9.00 «Время».
9.45 «Ўсмирлар ижоди».
10.15 «Ота-оналар, Сизлар учун».
10.45 Туркманистон ССР Давлат рақс ансамблининг концерти.
11.15 «Шимол юлдузи остидаги шаҳар». Телевизион ҳужжатли фильм премьераси.
12.05 «Советлар ва ҳаёт».
12.35 «Спортлото»нинг 43-тиражи.
12.45 «Ўсимликлар дунёси».
13.30 Совет композиторларининг лирик қўшиқлари.
14.15 «Сиз бунга қодирсиз».
15.00 «Рус музейи». «XVIII аср санъати». 3-фильм.
15.30 «Дунё воқеалари».
15.45 Болалар учун қисқа метражли бадиий фильмлар.
16.45 «Мўъжизасиз-мўъжизалар».
17.45 «Хатларингиз асосида...» Музикали программа.
18.30 Сиёсий шарҳловчи Ю. А. Летунов суҳбати.
19.00 «Қўрқма, мен сен билан». Телевизион бадиий фильм премьераси. 1- ва 2-сериялар.
21.30 «Время».
22.00 Спорт программаси. Футбол бўйича СССР чемпионати. «Динамо» (Москва) — «Арарат». 2-тайм. «Динамо» Марказий стадионидан олиб кўрсатилади.
22.45 Хоккей бўйича СССР чемпионати. «Спартак» — «Динамо» (Рига). 2- ва 3-даврлар. В. И. Ленин номли Марказий стадионнинг Кичик спорт майдонидан олиб кўрсатилади.
24.00 Янгиликлар.

● МТ II

10.55 Дзю-до кураши бўйича СССР чемпионати. Кишинёвдан олиб кўрсатилади.
11.40 «Кавказ қиссаси». Телевизион бадиий фильм. 1- ва 2-сериялар.
13.50 «Киносаёҳатчилар клуби».
14.50 ЛАТВИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕ СТУДИЯСИНИНГ ПРОГРАММАСИ. «Синглингиз, Латвия». Телевизион очерк.
Латвия ССР халқ артисти Л. Андерсон-Силаре концерти.
16.15 Улуғ Октябрнинг 65 йиллигига. «Бизнинг биография». «1973 йил».
17.15 «Здоровье» илмий-оммабоп программаси.
18.00 «Шаҳар бўйлаб троллейбус қатнайди». Телевизион ҳужжатли фильм.
18.15 Халқаро обзор.
18.30 «Музикали киоск».
19.00 Футбол бўйича СССР чемпионати. «Нефтчи» — «Динамо» (Минск). Бокудан олиб кўрсатилади.
20.45 «Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар».
21.00 «Днестр тароналари». Концерт. Кишинёвдан олиб кўрсатилади.
21.30 «Время».
22.00 «Келаси кун жадвали». Бадиий фильм.

● ЎзТВ I

9.55 Кўрсатувлар программаси.
10.00 Янгиликлар.
10.10 «Орол оҳанглари». Фильм-концерт («Ўзбектелефильм»).
11.05 Шахмат мактаби.
11.35 «Шимол ёғдусини ёқинг». Бадиий фильм.
12.50 «Йўл ҳаракати хавфсизлиги учун» (рус.).
13.30 «Шоирлар — болаларга». Қуддус Муҳаммадий. Туғилган кунининг 75 йиллигига.
14.15 «Ҳаёт каби тирик».
14.45 «Санъат усталари». СССР халқ артисти Наби Раҳимов билан учрашув.

* * *

16.55 Кўрсатувлар программаси.
17.00 Футбол бўйича СССР чемпионати. «Пахтакор»—«Динамо» (Киев). «Пахтакор» Марказий стадионидан олиб кўрсатилади. Танаффус пайтида — Кинофильм.
18.45 «Оламга саёҳат». Кинокўрсатув.
19.25 «Ахборот» (рус.).
19.40 «Санъат усталари», «Олим Хўжаев». Телефильм.
20.30 «Ахборот».
20.50 Ўзбекистон санъат усталарининг концерти. Союзлар уйининг Колонна залидан трансляция пайтида ёзиб олинган.
21.30 Москва. «Время».
22.00 «Хирмонингизга барака».
22.20 Экранда — кинокомедия. «Тиниб тинчимаган қариялар».
23.35 Кўрсатувлар программаси.

«ҚИШЛОҚ ҲАҚИҚАТИ»
«СЕЛЬСКАЯ ПРАВДА»
Газета Центрального Комитета Компартии Узбекистана
Р—07437.

БИЗНИНГ АДРЕС: 700 000, ТОШКЕНТ—П, ЛЕНИН КЎЧАСИ, 41* ТЕЛЕФОНЛАР: редактор ўринбосарлари — 33-44-43, 32-56-21, 33-54-33, 32-54-42 Масъул секретари — 33-09-93. 32-56-26. Секретариат — 32-54-48, 32-56-25 Партия турмуши бўлими — 32-56-34, 32-56-22 Деҳқончилик бўлими — 32-56-35, 32-54-51. Чорвачилик бўлими — 32-56-33. Қишлоқ қурилиши бўлими — 32-54-44. Маданият, адабиёт ва санъат бўлими — 32-56-36 Ахборот ва спорт бўлими — 32-54-45 Хатлар ва оммавий ишлар бўлими — 32-56-37, 32-54-54. Сатира ва юмор бўлими — 32-54-52. Иллюстрация бўлими — 32-56-27. 32 58 83 Эълонлар бўлими — 32-54-52, 32-56-39. Таржима бўлимлари — 32-33-81-42.

Нашриёт диспетчери — 32-78-94. Нашриёт телефон станциясининг навбатчиси — 33-90-50.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри. Индекс 64543. А. 1144.